

ІДЗЕ ПАДПІСКА НА І КВАРТАЛ І І ПАЎГОДДЗЕ 2011 г. Падпіска праз РУП «Белпошта» (кошт у рублях)				
Індэкс	месяц	і квартал	паўгоддзе	
63850 (індывідуальны)	12400	37200	74400	
63145 (інд. для ветэранаў вайны, пенсіянераў)	11600	34800	69600	
63858 (ведамасны)	19900	59700	119400	
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	18000	54000	108000	

Заставайцеся з намі!

1 СНЕЖНЯ 2010 г.
СЕРАДА
№ 235
(26843)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА РАЗГЛЯДАЕ ВАРЫЯНТ СТВАРЭННЯ СП З КАНЦЭРНАМ STRABAG У СФЕРЫ ПЕРАПРАЦОЎКІ АДХОДАў

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка разглядае варыянт стварэння ў Беларусі сумеснага прадпрыемства з аўстрыйскім канцэрнам Strabag па будаўніцтве прадпрыемстваў па перапрацоўцы адходаў і абсталявання да іх. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы заявіў на нарадзе па пытаннях супрацоўніцтва з аўстрыйскім канцэрнам, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

На думку Аляксандра Лукашэнка, калі такі праект будзе рэалізаваны, то гэта даць магчымасць гаварыць аб рабоце не толькі ў нашай краіне, але і на прасторы СНД.

Кампанія Strabag ужо рэалізуе ў Брэсце праект па будаўніцтве прадпрыемства па перапрацоўцы адходаў. «Мы прынялі рашэнне не толькі пабудоваць гэты аб'ект, але і зрабіць яго пілотным праектам, каб на яго базе адпрацаваць сістэму перапрацоўкі смецця ў маштабе ўсёй краіны», — сказаў Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што гэта праблема мае для Беларусі не толькі экалагічнае, але і эканамічнае значэнне.

Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, у пілотны праект было закладзена рашэнне адрозніваць некалькі важных задач. У першую чаргу — гэта зняць з дапамогай сучас-

ных тэхналагічных вытворчасцяў існуючых экалагічных праблем. «Рэцыянальная ўтылізацыя адходаў даць магчымасць нам прыбраць гарады ад смецця і аховаць навакольнае асяроддзе, уключаючы ў абарот другасную сыравіну», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Акрамя таго, будзе ўкараняцца перадавы сусветны вопыт і адпаведныя тэхналогіі для атрымання альтэрнатыўных крыніц энергіі. У прыватнасці, біягаз, які будзе выкарыстаны для вырабкі электрычнасці.

І нарэшце, самае важнае, на думку Прэзідэнта, — гэта імкненне ўключыць беларускія прадпрыемствы ў распрацоўку і стварэнне абсталявання для такіх заводаў, а таксама выкарыстоўваць айчыныя будаўнічыя матэрыялы пры ўз'явадзенні аналагічных прад-

прыемстваў.

Звяртаючыся да прадстаўнікоў аўстрыйскага канцэрна, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Аўстрыя блізкай Беларусі не толькі як актыўны інвестар і дзелавы партнёр, але і як дзяржава, падобная па пэражах тэрыторыі, колькасці насельніцтва, міралюбнасці і адкрытасці знешняй палітыцы. «Асабліва нам імплануе сацыяльна-эканамічная мадэль развіцця вашай краіны», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Вуліца Магілёўская ў Мінску ў ранішні час пік.

НЕ СПЯШАЙЦЕСЯ, ЗІМА НАПЕРАДЗЕ!

НЕ СПЕШИТЕ...

УГАІ ГУВД Мінгорспалкама

Брэсцкія камунальнікі прасяць школьнікаў дапамагчы расчышчаць снег

Моцныя снегапады прымусілі камунальнікаў Брэсцкай вобласці працаваць у аўральным рэжыме.

— Мы працавалі усю ўчорашнюю ноч і дзень. Прычынілі дадатковую тэхніку, а таксама расчышчам снег сумесна з Дзяржаўнаінспекцыяй. Вывелі з адміністрацыі супрацоўнікаў на ўборку снегу, — кажа Сяргей ЛАБАНАУ, генеральны дырэктар Брэсцкага абласнога ўнітарнага прадпрыемства ЖКГ.

— Людзей у нас хапае, але ўсё ж нядарна было б, калі б самі школьнікі з настаўнікамі таксама выйшлі і прыбралі прылеглая тэрыторыю.

Паводле слоў спадара Лабанава, на 9.00 мінулага дня была расчышчана палова Брэста і Камяніца. Баранавічы вызвалілі ад снегу на 80 працэнтаў.

Найбольшая колькасць снегаборачнай тэхнікі, калі не ўлічваць сталіцу, працавала ў Брэсцкай, Магілёўскай і Мінскай абласцях, — расказвае Анатоль ШАГУН, начальнік упраўлення камунальнай гаспадары і энергетыкі Міністэрства ЖКГ. — Увогуле па рэспубліцы ўчора працавала 910 снегаборачных адзінак тэхнікі, а таксама 189 раскідвальнікаў пяску і 153 пагрузчыкі снегу. Да таго ж снегападу тэхніка ў нас была гатовая. У працоўным стане знаходзілася больш за 95 адсоткаў. Так што, думаю, справімся.

Нагадаем, што па інфармацыі Гідраметцэнтра Беларусі найбольшая колькасць ападкаў па рэспубліцы за паазначаны суткі выпала ў Пінску (28 мм) — 62 адсоткі месячнай нормы), а таксама Драгічын (26 мм — 58 адсоткаў) і Брэсце (24 мм — 56 адсоткаў). Вышыня снегу ў Брэсце зараз складае 29 см.

Сіноптыкі абцягаюць снег і завірухі таксама напрыканцы гэтага тыдня.

Настасся ЗАНЬКО.

Іна Афанасьева і «Харошкі» возьмуць удзел у святкаванні Ханукі

Гэтае яўрэйскае свята нагадае пра духовную перамогу старажытных іудзеяў — вызваленне ў 164 годзе да нашай эры галяўнай святай яўрэйства — Іерусалімскага храма. У памяць пра гэта штогод у поўныя дні яўрэйскага календара запальваюцца ханукальныя агні, а самі яўрэі святкуюць і радуюцца цэлым сем дзён.

Сёлетня Ханука прыпадае на 2-9 снежня, але пачынаецца свята ўвечары 1 снежня, менавіта тады запальваецца першая ханукальная свечка. Потым свечкі будуць запальвацца ва ўзрастаючым парадку кожны дзень свята, так што на восьмы дзень будзе гарэць усе восем.

«Свечкі ў Хануку слухаць крыніцай духоўнага святла і не прызначаны для асвятлення памяшканняў», — тлумачыць піяр-менеджар Мінскага яўрэйскага абшчынальнага дома Валіяндзіна МАРОЗ. — Іх усталяваюць ля акна або дзвярэй, якія выходзяць на вуліцу, каб святло агнёў мог убачыць кожны».

У разгар свята, 5 снежня, у Мінску, у Палацы культуры Прафсаюзаў (пр. Незалежнасці, 25), адбудзецца гала-канцэрт VII фестывалю яўрэйскай музыкі «Ханука-2010/5771». У ім возьмуць удзел лепшыя творчыя калектывы яўрэйскай абшчыны Беларусі і госці фестывалю — заслужаная артыстка Рэспублікі Беларусь Іна Афанасьева і Беларускі дзяржаўны заслужаны хараграфічны ансамбль «Харошкі».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

УВАГА! УНАЧІ МЕСЦАМІ ДА МІНУС 25

Чакаецца, што ў першыя дні снежня будзе на 8—14, а на паўночным усходзе — аж на 16—17 градусаў ніжэй за норму

ХАЛОДНЫ сюрпрыз надвор'е нам падкінула яшчэ ў апошнія дні лістапада, а ў першыя дні зімы мы ўвогуле трапілі ў ананальную зону холаду. У сераду надвор'е будзе вызначацца пад уздзеяннем павышанага ціску і халоднага арктычнага паветра, таму істотныя ападкаў не чакаецца, паведаміў рэдакцыі начальнік службы метэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Дамітрый РАБАУ.

Удзень будзе 10—16 марозу. А вось у чацвер надвор'е сапсуецца канчаткова, бо на тэрыторыю Беларусі завітае моцны атмасферны фронт з боку Заходняй Еўропы. Таму ўначы па паўднёвым захадзе, а ўдзень ужо ўсюды будзе ісіці снег, месцамі моцны вецер парывамі да 15—20 м/с, часам сур'ёзна мяцеліца. Маразы ўзмоцняцца. Уначы будзе мінус 16—23, па паўночным усходзе — да 25 марозу, удзень — 10—17 ніжэй за нуль. Толькі па паўднёвым захадзе параўнальна цяплей: уначы — мінус 12—15, удзень — 6—9 марозу.

Згодна з доўгатэрміновымі прагнозамі, пачынаючы з пятніцы, маразы пачнуць крыху адліцца. Уначы чакаецца мінус 8—15, па паўночным усходзе яшчэ да 17 марозу, удзень — 3—8 марозу, на поўдні каля 0. Часам будзе ісіці снег, месцамі мяцеліца. У суботу ўначы мінус 4—11, удзень — 1—7 марозу, па паўднёвым усходзе на працягу сутак — 0—плюс 2 градусы. У нядзелю чакаецца, што маразы на некалькі градусаў зноў ўзмоцняцца.

Сіноптыкі адзначаюць, што на ўсёй тэрыторыі краіны ўсталявалася снежнае покрыва.

Спецыялісты ўпэўненыя, што ўся першая дэкада снежня будзе даволі марознай, а слабамарознае надвор'е ўсталяецца толькі ў другой дэкадзе. Эксперты гідраметцэнтра спадзяюцца, што пік ананальных халадоў у першы месяц зімы прыпадзе толькі на 1 і 2 снежня. А потым чакаецца проста спакойная зіма.

Сяргей КУРКАЧ.

ПАПЯРЭДЖАНЫ — ЗНАЧЫЦЬ... НЯВЫКЛЮЧАНЫ

За арганізацыю несанкцыянаванага масавага мерапрыемства кандыдаты ў прэзідэнты Віталь Рымашэўскі і Мікалай Статкевіч абвішліся лёгкім перасцарогаў.

Бурлівыя каскады палітычнай рэкламы, якія спадцоўца гэтымі днямі на нашы голавы — дакладная прымета таго, што ў краіне пачалася перадыбарная агітацыя. І чым далей, тым большымі дозамі ўздзейнічае інфармацыйная «крэпільца» на кожнага з нас. Не ведаю, як вам, а мне ад такога багацця методдк «лжэчын» часам становіцца крыху мляна. Радзіё — на сныданак, аптудэці — на падвочарак, тэлебачанне — на вачэру, онлайн-медыя, якія не скоўваюцца абмежаваннямі газетных палос і 3-га тоў храманетручы літаральна на кожны пас кандыдатаў, — на незлічаны перакрасы. Магчыма, багацце інфармацыі выклікае тым, што кандыдату не тры ці чатыры, як раней, а цэлыя 10. А можа, усяму віны — іх кратэрыўнасць у стварэнні інфармацыйных нагод.

Як бы там ні было, агітацыйная стыхія абмяжоўваецца не толькі патэнцыялам кандыдатаў — асобасны і фінансавы, — але і заканадаўствам. У першую чаргу выбарчым. Раней, яшчэ на дарэгістрацыйнай стадыі, за яго парушэннем быў заўважаны ЦВК Уладзімір Някляеў. Цяпер шаргану ўладальнікаў «хоўтай карткі» ад Цэнтральнай камісіі — а па сутнасці кандыдатаў — на выключэнне — папоўнілі яшчэ і Віталь Рымашэўскі і Мікалай Статкевіч. За парушэннем парадку выдання перадыбарнай агітацыі. А менавіта за арганізацыю несанкцыянаванага масавага мерапрыемства на Кастрычніцкай плошчы 24 лістапада. Рэч у тым, што плянюча перад Палацам Рэспублікі, поруч з трыма ішчымі цэнтральнымі плошчамі сталіцы, трапіла ў пералік месцаў, дзе агітацыя гарадскіх ўлады не дазволіла.

З юрыдычным і нават эмацыйным бакамі пытання азнаёміў сваіх калег — членаў ЦВК з правам вырашальнага і дарадчага голасу (апошнія прадстаўляюць інтарэсы кандыдатаў, бяручы удзел у абмеркаванні, толькі рашэнні прымаць не могуць) сакратар Цэнтрвыбаркама Мікалай ЛАЗАВІК. Ён, між іншым, асабіста прысутнічаў на ішчым, і паводле выразу старшыні Цэнтральнай камісіі Лідзіі ЯРМОШЫНАЙ, «быў поўным назіральнікам гэтай дзеі».

— У цэлым мерапрыемства мне спадабалася. Надвор'е было добрае, народ сабралася няшмат, ні хто нікога не пікаў і не крыўдзіў, — дзеліцца з удзельнікамі пасяджэння спадар Лазавік. У гэтым ён бачыць заслугу праваохойнікаў.

Зрабіў цэнтрвыбаркамавец акцэнт і на тым, што арганізатары мерапрыемства ведалі пра незаконны яго характар: Генпракуратура загадаў папярэдзіцца іх пра недарупшчальнасць парушэння выбарчага заканадаўства. Так што, папярэджанне для іх палічылі адэкватным пакараннем. Не варта нагадаваць, што і адной такой заўвагі дастаткова, каб выключыць кандыдата ў выбарчай гонкі.

СТАР. 3

У ІНВАЛІДАў БУДУЦЬ АСІСТЭНТЫ?

У Беларусі разгледзяць магчымасці ўвядзення інстытута памочніку інвалідаў — пра гэта паведаміла намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валіяндзіна Каралёва.

Практыка аказання інвалідам паслуг асістэнта існуе ў шэрагу краін — у прыватнасці, гаворка ідзе пра суправаджэнне інваліда ў побыце, па шляху да працы, на працоўным месцы, у арганізацыях і ўстановах. Гэты вопыт вывучаецца ў Беларусі, само ж пытанне аб увядзенні інстытута памочніка для чалавека з абмежаванымі магчымасцямі плануецца вывучыць у 2012 годзе.

Адначасова ў нашай краіне плануецца вывучыць магчымасць змянення механізму разліку сацыяльных пенсій. Дзякуючы паступоваму павышэнню з 2006 года, сярэдні памер такіх пенсій у рэальным (у ўлікам змянення цэн на тавары і паслугі) вымярэнні павялічыўся больш чым у паўтара раза, а ў мінімальнае — удвая. Пры гэтым літаральна з 1 лістапада былі вызначаны штомесечныя даплаты да сацыяльных пенсій дзецям-інвалідам ва ўзросце да 18 гадоў, інвалідам I, II, III груп (у тым ліку інвалідам з дзяцінства), дзецям, якія страцілі карміцеля, у памеры 40 тыс. рублёў.

Усё ж праблема застаецца — сацыяльныя пенсіі невысокія. Праўда, заўважвае Валіяндзіна Каралёва, пры вывучэнні варыянтаў іх павышэння варта не забывацца на пэўныя рамкі. Бо, у рэшце рэшт, сацыяльныя пенсіі прызначаюцца асобам, якія не маюць стажу і не плагілі ўзносы на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне. Адпаведна, памеры сацыяльных пенсій не павінны перавышаць памеры пенсій працоўных.

Дарэчы, адзначаючы ў міністэрстве, апошнім часам у Беларусі становіцца менш інвалідаў. Разам з тым іх колькасць застаецца значнай. Так, у пачатку лістапада на ўлік у органы па працы, занятасці і сацыяльнай абароне знаходзілася 502,9 тыс. чалавек з абмежаванымі магчымасцямі. 72,4 тыс. з іх мелі першую, 269 тыс. — другую, 136 тыс. — трэцюю групу, апроч таго, налічвалася 25,5 тыс. дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў.

Сяргей ГРЫБ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПРЭЗІДЭНТ РУМЫНІ НАЗВАў ТЭРМІНЫ АБ'ЯДНАННЯ З МАЛДОВАЙ

Прэзідэнт Румыніі Траян Бэсеску заявіў, што Малдова можа увайсці ў склад яго краіны ў найбліжэйшыя 25 гадоў, пры гэтым мяжа Румыніі (і Еўрасаюза) праішля б па Днястэры. Адпаведную заяву ён зрабіў у інтэрв'ю газеце Romania Libera.

На думку румынскага лідара, такі ход падзей стаў бы стымулам для далейшай дэмакратызацыі Украіны і імкнення Кіева ў Еўрасаюз. Бэсеску таксама заявіў, што яго краіна ніколі не падпіша дамову пра мяжу з Малдовай, паколькі гэта «узаконіла б пакт Молатава-Рыбентропа».

Акрамя таго, прэзідэнт Румыніі заявіў, што не давярае Маскве, паколькі Расія трымае свае войскі ў Прыднястроўі і падоўжыла тэрмін арэнды базы ВМФ у Севастопалі да 2042 года. Пры гэтым у Расіі, лічыць ён, у роўнай ступені няма даверу да Бухарэста. Бэ-

сеску таксама сказаў, што вывад расійскіх войскаў з Прыднястроўя стане пэўным «тэстам», які Масква, з яго пункту гледжання, павіна прысці.

Як паведамлялася раней, у Бухарэсце практычна не хаваецца жадання далучыцца Малдова да Румыніі і абаронаўцаў у гэтым на прыхільніку такога аб'яднання ў Кішынёве. Партыі, якія падтрымліваюць такую ідэю, атрымалі большасць на нядаўніх парламенцкіх выбарах у Малдове.

ФРАНЦУЗСКАГА КОНСУЛА ВЫСЛАЛІ З ГАНКОНГА ЗА КРАДЗЕЖ ДЗВЮХ БУТЭЛЕК ВІНА

Генеральны консул Францыі ў Ганконгу і Макао Марк Фанбасье быў адхілены ад пасады ў сувязі з дыпламатычным скандалам.

Інцыдэнт адбыўся на мінулым тыдні, аднак інфармацыя пра яго з'явілася ў СМІ толькі цяпер. Пекін заатрабаваў выслаць 46-гадовага дыпламата, абвінавачваючы яго ў крадзях дзвюх бутэлек дарагога віна ў закрытым клубе ў Ганконгу. Кошт бутэлек у прэсе ацанілі ў 50 тысяч ганконскіх долараў (амаль 6,5 тыс. тысяч долараў ЗША). Паліцыя Ганконга і французскае консульства не пацвердзілі прычыну звальнення Фанбасье. Раней, аднак, міністэрства замежных спраў Францыі заявіла пра пачатак адміністрацыйнага разгледу ў дачыненні дыпламата.

УСЯГО ТОЛЬКІ РАБАўНІК

За паўтара тыдня, пакуль міліцыя шукала злодзей, які выкраў у студэнткі сумачку з дакументамі і банкахвай карткай, па Гомелі сталі распаўсюджвацца плёткі пра маньяка, які нападае на жанчын у адным з самых крымінальных раёнаў абласнога цэнтру. Інтэрнэт-прастор падахпіла гэтыя чуткі і распаўсюдзіла, прынамжы дурную «славу». Хлопец не вытрымаў прэсінгу і з'явіўся ў міліцыю, каб даведацца, за якое значэнства яго вышукваюць.

Уражэ высветлілася, што ў сярэдзіне лістапада 18-гадова дзяўчына пасля вечарынкі позна вярталася на кватэру, дзе жыла з сябрам. Быўшы на добрым падліку, яна затрыманася ля пад'езду, бо ніяк не магла яго адчыніць. Дапамог незнаёмы малады чалавек, які набраў

код ішнай кватэры, а потым дапамагў падымцацца прыступках. Пакуль што ў справе ёсць разьходжанні. Дзяўчына спачатку казала аб згвалтаванні, а вось юнак, які з'явіўся ў міліцыю сам, гаворыць: тое, што адбылося ў пад'ездзе паміж маладымі людзьмі, было па ўзаемнай згодзе. Але ж хлопец не адмаўляецца ад таго, што сумачку ён забраў — у надзеі на тое, што дзяўчына раніцай проста не ўспомніць, дзе і кім яна была. Тым не менш, праз некаторы час у міліцыю трапіла заява аб прапацы, і па факце заявы крымінальную справу па артыкуле «рабаванне». Потым у горадзе развесілі аркушы з фотаробатам на падставе відэазапісу камеры, устаноўленай у банкамаце, якім скарыстаўся малады чалавек.

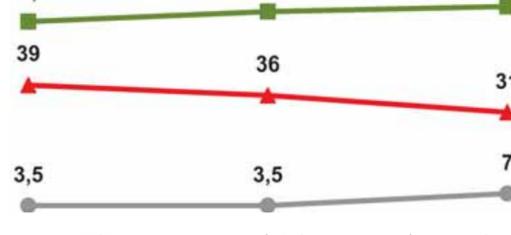
Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ПЕРАДВЫБАРНЫЯ ПРАГРАМЫ кандыдатаў у Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь

ТОЛЬКІ ФАКТЫ
Упэўненасць у заўтрашнім дні

Вынікі праведзеных апытанняў фіксуюць некаторыя павышэнне ўзроўню сацыяльнага аптымізму насельніцтва.

Ці ўпэўненыя Вы ў заўтрашнім дні?
(у % ад колькасці апытаных)

Задаволенасць жыццём у цэлым

Пераважная большасць удзельнікаў апытання (75%) задаволена сваім жыццём. Гэты паказчык застаецца стабільным на працягу двух месяцаў.

У якой ступені Вас задавальняе цяпер Ваша жыццё?
(у % ад колькасці апытаных)

ПРАМАЯ ЛІНІЯ ЗДАРОЎ І ПРЫГАЖОСЦЬ МАЛОЧНАЙ ЗАЛОЗЫ

Такой будзе тэма нашай чарговай «прамой лініі» з удзелам загадчыка аддзела онкамамалогі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава, прафесара, доктара медыцынскіх навук Леаніда Аляксеевіча ПУТЫРСКАГА, які адкажа на вашы пытанні 9 снежня, у чацвер, з 14.00 да 15.30 па нумарх 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21. Паўпярэдняе пытанні можна пакінуць па нумарх: 8 (017) 287 18 29 і 287 18 36.

На пакары ў Круглым загінуў выратавальнік

27 лістапада ўдзень адбыўся пажар на ААТ «Круглянскі льнозавод». Загарэла льнотраста ў шосе з жалезабетоннымі перакрыжцямі, якая была пабудавана 22 гады таму. У выніку пажару знішчана 1300 тн льнотрасты, але ўратавана 500 тн льнотрасты ў суседняй шосе. Мяркуюма прычына пажару — неасцярожнае абходжанне з агнём. На месцы здарэння працуюць аператыўныя групы, якія ўсталяваюць асабы, віватчы і пажары.

Пры тушэнні пажару пацярпеў начальнік варты пакарнай аварыянай выратавальнай часткі Аляксандр Ніканчык. Яго шпіталізавалі ў рэанімацыю Круглянскай цэнтральнай раўнянай балніцы, дзе ён памёр ад атрыманых траўмаў. Аляксандру Ніканчыку было толькі 22 гады.

Ілона ІВАНОВА.

Выкраў з касы 11 млі

Наведнік крамы будаўнічых матэрыялаў знік разам з вырчкай Здарылася гэта вечарам, калі ў сталічным магазіне было няшмат людзей: пакуль прадавец шукала для мужчыны белыя шпалеры, той «экспраправіў» грошы. Паводле звестак прэс-афіцэра партызанскага РУУС Ганны Чыж-Літаш, калі жанчына вярнулася ў памяшканне, па

ПАБУДУЕМ НОВАЕ, ЗБЕРАЖЭМ ЛЕПШАЕ ПРАГРАМА кандыдата ў Прэзідэнтэ Рэспублікі Беларусь Яраслава РАМАНЧУКА

У Беларусі многае трэба захоўваць і прымнажаць. У першую чаргу, гэта чалавечы патэнцыял. Нашы людзі — разумныя, працавітыя, адукаваныя, выхаваныя, з еўрапейскім стаўленнем да закона. Іх ініцыятыва — крыніца эканамічнага развіцця.

Але імкненне цяперашняга кіраўніцтва краіны паўтарыць савецкі вопыт, які ў свой час прывёў да развалу Савецкага Саюза, паставіла беларускую эканоміку на мяжу выжывання. Не можа праціваць краіна, дзе падаўляецца ініцыятыва людзей.

Абсталяванне і тэхналогіі беларускіх прадпрыемстваў устарэлі і не могуць вырабляць канкурэнтаздольную прадукцыю. Яны сталі пагрозай для жыцця рабочых і экалогіі краіны. Приватная ўласнасць не абаронена, што адпуджае інвестараў. Бізнэс задушаны вялізнай колькасцю кантралюючых органаў, праверкамі, падаткамі. Сёння Беларусь за ўсё сваё жыццё пры сярэдняй зарплате плаціць \$75 тысяч падаткаў. Гэта значыць, сярэдні беларус павінен 16 гадоў, 40 % усяго працоўнага жыцця, адпрацаваць на падаткі.

Кантрактная сістэма пазбаўляе работніка права галаса, над ім пастаянна вісіць пагроза звальнення. Чалавек не абаронены ад чыноўніка. Службоўцы вымушаны рыхтаваць вялікую колькасць бессэнсоўных дакументаў. Медыцыну і адукацыю «бяссплатнымі» можна назваць толькі ўмоўна. Улада адбрала ў інвалідаў, пенсіянераў і дзяцей апошнія льготы.

Насельніцтва Беларусі скарачаецца. Падае працягласць жыцця беларусаў. Кожны пяты беларус марыць з'ехаць з Беларусі. Гэта катастрафічны вынік развіцця краіны!

Афіцыйныя СМІ запэўніваюць, што ў суседзяў яшчэ горш. Давайце параўнаем. У нас павышэнне зарплаты адразу «з'ядаецца» ростам цэн. А ў Польшчы сярэдняя зарплата амаль 1500 долараў. У сярэднім паяк за зарплату за 6,5 года працы можа купіць кватэру. У Беларусі жа на кватэру трэба працаваць больш як 14 гадоў.

Іншы прыклад — Славакія. Невялікая краіна, якая не мае сваіх нафты і газу. Але славакі паверылі ў дэмакратыю, правялі прыватызцыю, вызвалілі гандаль, знізілі падаткі. Цяпер экспарт Славакіі на душу насельніцтва ў 4,5 раза больш, чым у Беларусі, а жыхары Славакіі жывуць на 5 гадоў даўжэй, чым беларусы. А яшчэ дваццаць гадоў назад у нас з імі былі практычна аднолькавыя пазіцыі.

Неабходнасць рэформаў разумюць нават сённяшнія ўлады. Яны бяруць некаторыя палажэнні маёй праграмы, але ў іх нічога не атрымліваецца. Чаму? Таму што рэфармаваць эканоміку, не мяняючы пры гэтым стаўлення да чалавека і грамадства, немагчыма. Нельга разлічваць на прыход інвестараў, не забяспечыўшы абарону прыватнай уласнасці. Нельга чакаць павелічэння паступленняў у бюджэт, не даўшы чалавеку сумленна зарабіць сваёй працай. Нельга патрабаваць ад моладзі заставацца ў краіне, не стварыўшы ёй умоў для рэалізацыі сваіх здольнасцяў на Радзіме. Нельга патрабаваць ад жанчын нараджаць больш, не гарантаваўшы іх сем'ям годныя ўмовы жыцця.

Я не толькі разумю неабходнасць змен, але і ведаю, як іх ажыццявіць у інтарэсах людзей і краіны. Мая праграма створана не на голай тэорыі, а ў працэсе абмеркавання з рабочымі, прадпрыемствамі і кіраўніцтвам прадпрыемстваў. Мая праграма — гэта Беларусь будучага, сучасная, еўрапейская краіна.

МАЯ ПРАГРАМА ЗАСАВАННЯ НА ПЯЦІ ПРЫЯРЫТЭТАХ:

1. Новая працоўная месца
2. Вялікае грамадства
3. Сумленнае дзяржава
4. Приватная эканоміка
5. Адкрытая краіна

НОВЫЯ ПРАЦОЎНЫЯ МЕСЦЫ

За тры гады ў Беларусі будзе створаны мільён новых працоўных месцаў. Яны будуць стварацца нашымі прадпрыемствамі, малым бізнэсам.

Для гэтага будуць адменены ўсе абмежаванні на найме, скасавана сістэма кароткатэрміновых кантрактаў. Замест яе будуць выкарыстоўвацца бестэрмі-

новыя дагаворы з дакладным апісаннем правоў і абавязкаў наймальнікаў і наёмных работнікаў.

Сотні тысяч работнікаў будуць занятыя на мадэрнізацыі інфраструктуры. На развіццё дарог, энергетычнай сістэмы, водазабеспячэння, сістэмы ачышчэння штогод будзе накіроўвацца \$2,5 млрд.

Жыллёвае пытанне для працоўнай і навучэнскай моладзі будзе вырашана за кошт будаўніцтва сучасных інтэрнэтаў. На гэта штогод будзе выдзяляцца \$500 млн. Будзе пралугледжана права выкупу пакоя або блока. Іх можна будзе выкарыстоўваць у якасці залогі для атрымання жыллёвага крэдыту.

На дынамічным рынку працы максімальна спрошчана будзе працэдура найму на працу. Наймальнік і наёмны работнік атрымаюць права самастойна вызначыць рэжым, час і ўмовы працы, а таксама парадак і формы аплаты працы.

ВЯЛІКАЕ ГРАМАДСТВА

Вялікае грамадства — гэта кантроль грамадзян над дзяржавай, а не наадварот, як цяпер. Усе палітыкі ва ўладзе будуць выбірацца, а не прызначацца. 70% дзяржбюджэту будзе трыццаць на мясцовым узроўні. Будзе ліквідаваная цэнзюра СМІ, гарантаваная свабода слова і суверэнітэт Інтэрнэту.

Новая Беларусь будзе здаровай. Мы прадаставім медыцынскую страхаванку за кошт дзяржавай інвалідам, ветэранам і шматдзетным сем'ям. Вернем льготы інвалідам і пенсіянерам. Лекі стануць таннейшымі за кошт адмены пошлін і падаткаў на імпартнае прэпараты і медыцынскае абсталяванне. Чэргі ў паліклініках рэзка скароціцца за кошт павелічэння колькасці ўрачоў, таму што іх зарплата будзе істотна павышана. Прыярытэтам будзе масавая фізкультура.

Вялікае грамадства — гэта грамадства адукаваных людзей. Зарплата школьных настаўнікаў вырасце. Яны будуць вызвалены ад усяго, што не звязана з вучэбным працэсам. Універсітэты атрымаюць шырокую аўтаномію. Будзе скасавана прымусовае размеркаванне. Павышэнне кошту навучання ў ВНУ будзе магчымым толькі з ухвалення студэнцкага савета.

Адной з найважнейшых задач з'яўляецца захаванне нашай беларускай нацыянальнай ідэнтычнасці. Мы будзем захоўваць і развіваць нашу нацыянальную культуру і мову. Мы пойдзем у будучае, улічваючы ўрокі нашай гісторыі.

Вялікае грамадства будзе ганарыцца абаронцамі айчыны. Беларусь пяройдзе на прафесійную армію. Мы правядзем рэформу міліцыі, якая будзе ахоўваць закон, а не пераследаваць грамадзян за іх погляды.

Будуць праведзеныя праверкі па ўсіх скаргах на незаконныя і несправядлівыя пастановы судаў.

Мы кампенсуем урон тым грамадзянам, якія ў першы 1996—2010 гг. былі асуджаныя, звольненыя, выключаныя з ВНУ, аштрафаваныя за дазволенае Канстытуцыйнай палітычнай і грамадзянскай дзейнасцю.

СУМЛЕННАЯ ДЗЯРЖАВА

На працягу года пасля выбараў мы правядзем рэферэндум, каб аднавіць вяршэнства Закона, падзел уладаў і паставіць чыноўнікаў пад грамадзянскі кантроль. Абмяжуем тэрмін паўнамоцтваў прэзідэнта (2 разы па чатыры гады).

У Беларусі будзе выбраны паўночны парламент, гарантаваная незалежнасць і эфектыўнасць суда. Кіраўнікі гарадоў і раёнаў будуць выбірацца, а не прызначацца. Дэмакратычныя выбары ў парламент і ўсе мясцовыя органы

ўлады пройдуць вясной 2012 года.

У рабоце над рэформай сілавых структураў, аховы здароўя і адукацыі актыўны ўдзел возьме грамадзянскае грамадства. Адпаведныя законы будуць прыняты дэмакратычным парламентам.

ПРИВАТНАЯ ЭКАНОМІКА

Беларусь стане адным з лепшых месцаў для прадпрыемальніцтва ў Еўропе. Будзе ўведзена адзіная мытная пошліна на ўсе імпартнае тавары ў памеры 3%. Замест 30 падаткаў і збораў будзе толькі тры: падатак з рознічных продажаў тавараў і паслуг (20%), адзіны сацыяльны падатак (15%) і акцызы. Падатковыя зборы не будуць перавышаць 30% ВУП. За кошт спрашчэння справядлівасці на руках у прадпрыемстваў штогод будзе дадаткова заставацца больш як \$3 млрд.

Мы правядзем сумленную прыватызцыю ў інтарэсах грамадзян Беларусі. Яе сутнасць у наступным: 60% паступленняў ад продажаў дзяржаўнага маёмасці — у Пенсійны фонд, на інвеставанне, а не працяданне. 10% акцый бясплатна атрымаюць работнікі гэтых прадпрыемстваў. 25% акцый усіх стратэгічных прадпрыемстваў будзе перададзена ў Пенсійны фонд. Празрыстасць прыватызцыі дазволіць не дапусціць у краіну крываўнікі і капіталу, які пагражае суверэнітэту краіны.

Мы пойдзем насустрач людзям і аформім непрыватызаваныя кватэры ў прыватную ўласнасць грамадзян, калі яны пражываюць у іх больш як 10 гадоў.

Будзе ліквідаваная практыка канфіскацыі маёмасці, арышту і спісання грошай з рахункаў без рашэння суда. На 2011—2012 гг. будзе ўведзены марацаторы на праверкі прадпрыемальнікаў і малага бізнэсу.

Цэны будуць свабодныя і стабільныя. Банкі і фінансавая сістэма Беларусі будуць строга захоўваць міжнародныя стандарты, каб гарантаваць захаванасць укладаў.

АДКРЫТАЯ КРАІНА

Галоўны прынцып новай знешняй палітыкі — прыярытэт інтарэсаў грамадзян Беларусі. Мы будзем выбудоўваць партнёрскія ўзаемавыгадныя адносіны з Расіяй, Украінай, краінамі ЕС. Мы падтрымаем паўнацэнны навуковы, культурны і інфармацыйны абмен паміж Беларуссю і іншымі краінамі.

Да 2013 года Беларусь выканае ўсе патрабаванні СГА і стане яе членам. Наша краіна стане членам Савета Еўропы.

Да 2013 года Беларусь уступіць у зону свабоднага гандлю з Еўрапейскім Саюзам. Наш дэмакратычны ўрад будзе весці работу па адмене віз у краіны ЕС.

Беларуская нацыянальная культура ўзбагаціць еўрапейскую і стане яе неад'емнай часткай.

ПРАГРАМЫ БУДУЦЬ ВЫКОНВАЦА ЗА КОШТ НАСТУПНЫХ РЭСУРСАЎ:

1. Знешнія інвестыцыі. Інвестары гатовыя ўкладваць грошы ў Беларусь, але пры ўмове правядзення разумнай і збалансаванай палітыкі. Пад маю праграму гатовыя інвеставаць Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця, Аўстрыя, Канада і іншыя краіны. Ужо сёння можна сказаць, што пад маю праграму да 2014 года ў краіну будзе прыцягнута да \$20 млрд прамых замежных інвестыцыяў.

2. Скарачэнне выдаткаў на дзяржаўны апарат. Гэта дазволіць зменшыць выдаткі бюджэту, як мінімум, на \$1 млрд у год.

3. Рэформа падатковай сістэмы. Скарачэнне колькасці падаткаў, змяншэнне іх ставак павысіць збіральнасць падаткаў. У выніку паступленняў у бюджэт павялічана, з ценявой эканомікі выйдзе каля \$8 млрд.

Грошы на рэформы таксама з'явіцца за кошт разняволення прадпрыемальнікаў і стварэння патэнцыялу грамадзян, адмовы ад бессэнсоўных будаўнічых праектаў, вызвалення бюджэту ад неабходнасці датавання стратных прадпрыемстваў.

Але галоўным рэсурсам будуць людзі, гатовыя зарабляць самі і даваць зарабляць іншым, якія паважаюць сябе, свой народ і сваю краіну.

Беларусі патрэбны прафесіяналы. Разам мы

ПАБУДУЕМ НОВАЕ, ЗБЕРАЖЭМ ЛЕПШАЕ!

РАДЗІМА. ГОНАР. НАРОД. ПЕРАДВЫБАРЧАЯ ПРАГРАМА кандыдата ў Прэзідэнтэ Рэспублікі Беларусь СТАТКЕВІЧА М. В.

Дарагія суайчыннікі!
Звяртаюся да Вас, як кандыдат у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь і Ваш зямляк, афіцэр.

Звяртаюся да Вас, як прадстаўнік сацыял-дэмакратычнага руху, як грамадзянін, які жыве ў гэтай краіне і бацьчы разам з Вамі яе праблемы і дасягненні.

Ёсць гэтыя дасягненні? Гледзячы з чым іх параўноўваць. А вось праблемы нашай дзяржавы, нашыя з вамі праблемы занадта відавочныя, каб іх не заўважаць.

Буду з вамі сумленным.
Не сакрэт, што ўлада збіраецца фальсіфікаваць гэтыя выбары, як і ўсе мінулыя.

Цяперашні кіраўнік дзяржавы вельмі баіцца згубіць уладу, якую ён сабе прысвоіў. Мерапрыемства пад назваю «прэзідэнцкія выбары» скончыцца, хутчэй за ўсё, як звычайна. Дыктары абвясцяць Вам узятыя са столі лічбы, якія сведчаць аб «безумоўнай падтрымцы прэзідэнта беларускім народам». Альтэрнатыўным кандыдатам адведзена роля статыстаў у гэтым спектаклі.

Узнікае пытанне, чаму я ўдзельнічаю ў гэтых выбарах?

Адказваю.

Прэзідэнцкая кампанія — гэта адна з рэдкіх магчымасцяў звярнуцца да выбаршчыкаў праз дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі. Людзі павінны ведаць, што існуе альтэрнатыва таму, што яны бачыць штодня на экранях тэлевізараў. Акрамя таго, каб сумленныя і празрыстыя выбары ў рэшце рэшт адбыліся, за гэта трэба змагацца.

Аднаму мне гэтага немагчыма дамагчыся. Мне патрэбна Ваша падтрымка, дарагія суайчыннікі. Што мы разам можам зрабіць, каб перашкоды сфальсіфікаваць выбары?

— Адмовіцца ад удзелу ў папярэднім галасаванні. Выбарчыя скрыні на гэтым этапе назіральнікі могуць кантраляваць толькі некалькі гадзін у суткі.

— Абавязкова прагаласуйце, але толькі 19 снежня, у дзень выбараў. Інакш Ваш голас выкарыстаюць за Вас.

— Вы можаце сабраць 10 подпісаў сярод суседзяў і стаць назіральнікам на сваім выбарчым участку.

— Дамագацца, каб камісія лічыла бюлетэні публічна, працэс падліку быў адкрыты для назіральнікаў.

— Прымаць удзел у масавых мерапрыемствах альтэрнатыўных кандыдатаў, каб аказаць уплыў на ўладу і прымусіць яе дэмакратызаваць выбарчы працэс.

Тое, што, з майго пункту гледжання, абавязаны зрабіць дэмакратычна абраны прэзідэнт Беларусі.

АДУКАВАНАЯ НАЦЫЯ ПАВІННА ГЛЯДЗЕЦЬ У БУДУЧЫЮ

Вялікі англійскі мысліцель Джон Локк неяк сказаў: будучыня ёсць у таго народа, якому ўрад дае магчымасць падняць вочы і паглядзець наперад. А ў нашых дзяцей ёсць такая перспектыва?

Я выгадаваў і выхаваў дзвюх дачок. Мне, як бацьку, блізка і зразумелыя праблемы сучаснай моладзі і іх бацькоў.

ЭКАНОМІКА РОЗУМУ

Нам дасталася ў спадчыну з савецкіх часоў дастаткова сучасная эканоміка, дзсяткі, калі не сотні тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў.

Не шмат у каго з нашых суседзяў на пачатку 90-х былі такія добрыя стартавыя ўмовы.

На жаль, цяперашняя ўлада нічога не зрабіла, каб выкарыстаць гэты патэнцыял. За дваццаць год большасць вытворчых магутнасцяў зніслася, мала надзяляецца ўвагі падрыхтоўцы маладой змены. Атрыманьня крэдыты і датацыі ад Расіі прадаліся

Статкевіч Мікалай Віктаравіч
БІАГРАФІЯ КАНДЫДАТА ў ПРЭЗІДЭНТЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Кандыдат тэхнічных навук, спецыяліст у галіне кіравання. Падпалкоўнік запаса. Нарadzіўся 12.08.1956 г. у Слуцкім раёне ў сям'і настаўнікаў.

Рэформа сярэдняй адукацыі, якую нядаўна пачыналі цяперашнія кіраўнікі, прывяла да таго, што беларуская сярэдняя адукацыя ўпала на некалькі ступеняў уніз. Яна скіравана на тое, каб думачных, актыўных дзяцей пазбавіць магчымасці паступіць у ВНУ. У найгоршых традыцыйных Савецкага Саюза для паступлення на прэстыжныя факультэты патрэбны рэкамендацыі мясцовых выканкамаў.

У выніку гэтай, з дазволу сказаць, «рэформы», рэзка ўзрасла колькасць самазайбоўстваў сярод вучняў.

Чаму міністр адукацыі Радзькоў да гэтай пары займае сваю пасаду?

Чаму ніхто не прыцягнуў да адказнасці за гэтыя непісьменныя эксперыменты на нашай моладзі?

Складася парадаксальная сітуацыя:

Канстытуцыя краіны гарантуе права на бясплатную адукацыю. Але ў рэальнасці існуе заганная практыка, калі шасцёра студэнтаў з дзясці плацяць за вучобу. Далёка не ўсім здольным маладым людзям, асабліва з вёсак і малых гарадоў, гэта па кішэні. Адукацыя павінна быць для разумных, а не толькі для багатых.

Тых, каму пашчасліва паступіць у ВНУ на бюджэтнай аснове, чакае прымусовае размеркаванне. Не сакрэт, што маладых педагогаў і медыкаў часта размяркоўваюць у раёны, забруджаныя аварыяй на ЧАЭС. А гэта — генафонд нацыі.

Нам, еўрапейскай дзяржаве, неабходна прывесці сярэдняю і вышэйшую адукацыю ў адпаведнасць са стандартамі Еўразвязу.

Дзяржава павінна стымуляваць імкненне маладых людзей атрымаць якасную адукацыю, у тым ліку і за мяжой.

Прымусовае размеркаванне выпускнікоў ВНУ павінна быць ліквідавана як форма ўзаконенага прыгоннага права.

ЭКАНОМІКА РОЗУМУ

Нам дасталася ў спадчыну з савецкіх часоў дастаткова сучасная эканоміка, дзсяткі, калі не сотні тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў.

Не шмат у каго з нашых суседзяў на пачатку 90-х былі такія добрыя стартавыя ўмовы.

На жаль, цяперашняя ўлада нічога не зрабіла, каб выкарыстаць гэты патэнцыял. За дваццаць год большасць вытворчых магутнасцяў зніслася, мала надзяляецца ўвагі падрыхтоўцы маладой змены. Атрыманьня крэдыты і датацыі ад Расіі прадаліся

СТАТКЕВІЧ Мікалай Віктаравіч БІАГРАФІЯ КАНДЫДАТА ў ПРЭЗІДЭНТЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Кандыдат тэхнічных навук, спецыяліст у галіне кіравання. Падпалкоўнік запаса. Нарadzіўся 12.08.1956 г. у Слуцкім раёне ў сям'і настаўнікаў.

Лідэр барацьбы за незалежнасць нашай краіны. Арганізавана ўдзельнічаў у дзсяткі шматтысячных дэманстрацый у абарону дэмакратыі і суверэнітэту. Шмат разоў арыштоўваўся, супраць яго былі завездзены крымінальныя справы.

У знявольненні трымаў доўгатэрміновыя галадоўкі. 2 гады правёў на «хіміі». У 1999 годзе ўзначаліў 50-тысячны Марш Свабоды, пасля чаго спыніліся выкраданні і забойствы палітыкаў, гандаль незалежнасцю краіны.

З 2003 г. узначальвае Еўрапейскую кааліцыю, у якую ўваходзіць шэраг партый, прафсаюзных, жаночых і маладзёжных арганізацый. Аўтар многіх работ у галіне паліталогіі, міжнародных адносін. Вылучаны кандыдатам у прэзідэнты Кантрэсам «Еўрапейскай кааліцыі», у якім брала ўдзел больш за 700 дэлегатаў.

Вырасціў і выгадаваў дзвюх дачок.
Сайт у глабальнай сетцы Інтэрнэт www.statkevich.org

і скарыстоўваліся для прыкормкі прыватнага бізнэсу.

Элементарны здаровы сэнс падказвае, што эканоміцы, прамысловасці патрэбна мадэрнізацыя. Краіне неабходны інвестыцыі, новыя тэхналогіі. Але ў каго з'явіцца жаданне ўкладваць грошы ў эканоміку дзяржавы, якая заўтра можа забраць ва ўласніка ўсю яго маёмасць, як ужо не раз бывала?

Бяспраўная залежнасць ад працадаўцы — чарговая праблема працоўнікоў бюджэтнай сферы. З дапамогай кантрактнай сістэмы людзей прымушаюць падпарадкоўвацца і паслухмяна цярпець парушэнне іх права на нармальную працу і годнае жыццё.

Неабходна рэфармаваць заканадаўства так, каб людзі маглі спакойна працаваць і сумленна плаціць падаткі.

Кантрактная сістэма павінна быць ліквідавана.

Замежным інвестарам, якія гатовы развіваць у нашай краіне высокатэхналагічныя вытворчасці, павінны быць прадстаўлены падатковыя льготы і дзяржаўныя гарантыі захоўвання іх правоў на ўласнасць.

ТВАРАМ ДА ЛЮДЗЕЙ

Па выніках сацыяльнага даследавання толькі 22 працэнты нашых грамадзян ацэньвае сваё матэрыяльнае становішча як задавальняльнае.

Нагэўна, Вы кожны дзень назіраеце высокапастаўленых чыноўнікаў. Дакладней, іх аб'яваваць, хамства, дарагія машыны і ўласныя дамы за высокім лётам. Складваецца ўражанне, што гэты каста жыве ў нейкай іншай краіне, якая існуе толькі на экране тэлевізара.

У той час мільёны простых, працавітых і цярплівых беларусаў ледзьве зводзяць канцы з канцамі, атрымліваюць мізэрныя заробкі і пенсіі. Мільёны забытых уладай людзей. Уладай, якую яны не выбіралі.

Афіцыйная прапаганда сцвярджае, што беспрацоўных у нас практычна няма. На самай справе, беспрацоўных проста няма сэнсу рэгістравацца ў цэнтрах занятасці, таму што дапамога па беспрацоўю складае максімум 70 000 рублёў.

Мне, як грамадзяніну Беларусі, сорамна за гэтую ўладу.

Выбраныя падчас сумленных выбараў органы ўлады павінны забяспечыць годны ўзровень жыцця кожнаму грамадзяніну нашай краіны.

Павінны быць вернуты льготы сацыяльна неабароненым сляям насельніцтва, пенсіі і дапамога па беспрацоўю — жорстка прывязаны да ўзроўню сярэдняй заробку.

Улада, у адпаведнасці з Канстыту

У БЕЛАРУСІ ПРЫНЯТЫ МЕРЫ ПА ДАЛЕЙШЫМ СТЫМУЛЯВАННІ РАЗВІЦЦЯ АГРАЭКАТУРЫЗМУ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 26 лістапада падпісаў указ № 614, якім унесены змяненні і дапаўненні ва ўказ ад 2 чэрвеня 2006 года № 372 «Аб мерах па развіцці агракатурызму ў Рэспубліцы Беларусь», паведамліла БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Згодна з прынятым указам, паслугі ў сферы агракатурызму будучь мець права аказваць не толькі фізічныя асобы, сялянскія (фермерскія) гаспадаркі, але і сельскагаспадарчыя арганізацыі — юрыдычныя асобы, якія ажыццяўляюць вытворчасць і (або) перапрацоўку сельскагаспадарчай прадукцыі, выручка ад рэалізацыі якой складае не менш як 50 працэнтаў агульнай сумы выручкі гэтых сельгасарганізацыі.

Павялічваецца да 10 пакояў дазволена ёмістасць аграсядзіб для размяшчэння агракатурыстаў (раней было 5 пакояў). Гэта мера даець магчымасць уключыць у абарот дадаткова аграсядзібы, выстуіць стымулам для развіцця існуючых. Тэрмін дзеяння ўказа ад 2 чэрвеня 2006 года № 372 працягваецца на 10 гадоў, што стане гарантыяй суб'ектам агракатурызму ў ахвотным ажыццяўляць гэты від дзейнасці.

Указам прадугледжана прадастаўленне крэдытаў адкрывым акцыянерным таварыствам «Белаграпрамбанк» суб'ектам агракатурызму для рэалізацыі праектаў у сферы агракатурызму ў 2010-2020 гадах у суме да 2000 базавых велічынь на тэрмін да 5 гадоў (фізічным асобам — да 7 гадоў) з выплатай працэнтаў у памеры 5 працэнтаў гадавых. Прадугледжана кампенсацыя ААТ «Белаграпрамбанк» страт, звязаных з прадастаўленнем такіх крэдытаў, штогод, пачынаючы з 2010 года, за кошт сродкаў, якія прадугледжваюцца ў рэспубліканскім бюджэце на гэтыя мэты, у памеры палавіны стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка, установаўлена на дату кампенсацыі, павялічана на адзін працэнтны пункт. У 2009 годзе на тэрыторыі Беларусі ажыццяўлялі дзейнасць у сферы агракатурызму 884 суб'екты гаспадарання. Колькасць турыстаў, якія скарысталіся ў паслугамі за 2009 год, склала амаль 70 тыс. чалавек, што ў 1,8 раза больш, чым у 2008 годзе.

Аляксандр Лукашэнка выказаў спачуванні родным і блізкім Бэлы Ахмадулінай

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў сувязі са смерцю пэтам Бэлы Ахмадулінай выказаў спачуванні яе родным і блізкім. Аб гэтым БЕЛТА паведамліў ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

«Бэла Ахмадуліна пакінула следы ў гісторыі культуры як яркі прадстаўнік пакалення «Шахцідзясятнікаў», выдатны майстар мастацкага слова і чалавек з актыўнай грамадзянскай пазіцыяй, які нязвычайна захоўваў вернасць сваім ідэалам і ў творчасці, і ў жыцці. Яе паэзія, якая вызначаецца тонкім і праніклівым лірызмам, арыгінальнасцю вобразаў, багатаем мовы і дасканаласцю літаратурных форм, уяўленне сабой адзін з неперарывізменных духоўных узлётаў сучаснай рускай літаратуры», — гаворыцца ў спачуванні. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што творчасць Бэлы Ахмадулінай добра ведаючы і цняць на беларускай зямлі. «Яе вершы назаўсёды застануцца для нас крыніцай высокаг эстэтычных пачуццяў, неад'емнай часткай агульнага культурнага здыбтку брацкіх народаў», — падкрэсліў Прэзідэнт.

ЗАЦВЕРДЖАНЫ НОВЫ ПАРАДАК ПРАЕЗДУ ЦЯЖКАВАГАВЫХ І БУЙНАГАБАРЫТНЫХ ТРАНСПАРТНЫХ СРОДАКЎ ПА АЎТАДАРОГАХ

Новы парадак праезду цяжкавагавых і буйнагабарытных транспартных сродкаў па аўтадарогах зацверджаны ў Беларусі. Аднаведны ўказ № 613 «Аб праездзе цяжкавагавых і (або) буйнагабарытных транспартных сродкаў па аўтамабільных дарогах агульнага карыстання» 26 лістапада падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, паведамліла БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Указ № 613, у прыватнасці, замацоўвае заканадаўча, з улікам міжнароднай практыкі, шэраг тэрмінаў і паняццяў, якія характарызуюць тып транспартнага сродку, яго грузападымальнасць, габарыты і іншыя параметры.

Устанавліваюцца гранічна дапушчальныя вагагабарытныя параметры транспартных сродкаў, якія праезджаюць па аўтамабільных дарогах республікі, і залежнасці ад пагодна-кліматычных умоў. Дапушчальная агульная маса аўтамабільных транспартных сродкаў у залежнасці ад апорнай здольнасці дарожных пакрыццёў аўтамагістралей можа вар'іравацца ў межах 12-47 т. Пры гэтым нагрузка на вось аўтамабіля або прычэпнага ўстройства падраздзяляецца на тры катэгорыі: 6, 10 і 11,5 т.

Дакумент таксама вызначае парадак кампенсацыі шкоды, што наносіцца аўтамабільным дарогам республікі ад праезду па іх цяжкавагавых і буйнагабарытных транспартных сродкаў, а таксама стаўкі платы за праезд гэтых транспартных сродкаў. Стаўкі платы за адзін кіламетр праездагна шляху ў залежнасці ад перавышэння дапушчальнай восевай масы транспартнага сродку ўстаноўлены ад 0,1 (перавышэнне 2-5 працэнта) да 1,3 еўра (30-40 працэнтаў).

Мінтрансу і аблвыканкамам даручана забяспечыць зацвярджэнне ўдакладнікмі дарожнай сеткі пералікаў аўтамабільных дарог, якія знаходзяцца ў іх на балансе, з апорнай здольнасцю дарожнага адзнення ад 6 т да 11,5 т на вось, а таксама размяшчэнне гэтай інфармацыі ў сетцы інтэрэнт. Каацэцыя, што прыняцце ўказа даець магчымасць павялічы захаванасць і забяспечыць аднаўленне айчынных дарог. Указ уступае ў сілу праз тры месяцы пасля яго афіцыйнага апублікавання.

Прэзідэнт Беларусі павіншаваў…

…народагна артыста Расіі Генадзя Хазанова з 65-годдзем з дня нараджэння

«На працягу дзесяцігоддзяў Вы з'яўляецеся адным з самых папулярных артыстаў, чья творчасць, якая дорыць веселасці і смех, аддыгрывае вялікую сацыяльную ролю, падмацоўвае многія важныя праблемы сучаснага грамадства. На беларускай зямлі жывуць сотні тысяч Вашых прыхільнікаў, якія з нецярпеннем чакаюць новых сустрэч з любімым акцёрам. Няхай Ваша мастацтва і ў далейшым садзейнічае збліжэнню брацкіх народаў, умацаванню культурных сувязяў Беларусі ў Расіі», — гаворыцца ў віншаванні.

…удзельнікаў І Міжнароднага фестывялю «Уладзімір Співакоў запрашае» з яго адкрыццём

«Гэтае цудоўнае свята мастацтва сабрала на беларускай зямлі цэлае сусор'е выдатных майстроў, аб'яднаных імем славетнага музыканта сучаснасці Уладзіміра Співакова», — гаворыцца ў віншаванні. Кіраўнік дзяржавы лічыць, што важнае прызначэнне фестывялю — папулярызацыя лепшых дасягненняў сусветнага і нацыянальнага выканаўчліцкага мастацтва, падтрымка маладых талентаў, станаўленне і павышэнне іх прафесіяналізму. Аляксандр Лукашэнка перакананы: такая творчая акцыя стане неабавязным падарункам для знаткаў класічнай музыкі. Прэзідэнт Беларусі пажадаў удзельнікам фестывялю натхнення, яркіх уражанняў, поспехаў у высакародных пачыненнях, шчасця і дабра.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ВІРТУОЗЫ Ў МІНСКУ Фестывалі

На першы міжнародны фестываль маэстра Співакоў запрашае не толькі жыхароў сталіцы. «Віртуозы Масквы» чакаюць яшчэ ў Гомелі, Магілёве, дзе разам са славетным калектывам выступіць адораныя дзеці, стыпендыяты фонду Уладзіміра Співакова, у тым ліку маладыя музыканты з Беларусі. На лёс некаторых музыкоў маэстра здолее паўплываць асабіста, не толькі ўдзелам у майстра-класях, якія праводзіў у Акадэміі музыкі. Напрыклад, вялянчалістка Івану Карызне Співакоў дапамог з настайнікам у Парыжы, бо яму вельмі падабаецца гэты малады музыкант.

Таму 1 снежня ў канцэрдзе адкрыцця фестывялю Іван Карызна будзе абавязкова іграць. На сцэне Беларуска дзяржаўнай філармоніі ў той вечар галоўнымі дзейнымі асобамі будучь музыканты сусветнага ўзроўню: разам з камерным аркестрам «Віртуозы Масквы» канцэрт Штацмана будзе выканаць выдатны піяніст Дзяснік Мацвёў.

Ахвотных паслухаць зорак музыкі ў Беларусі шмат: квіткі на фестывальныя канцэрты разошліся літаральна ў першыя дні продажу, гэта сведчыць пра тое, што ў нас ёсць публіка, якая любіць і хоча слухаць сур'ёзную музыку. А народны артыст СССР Уладзімір Співакоў хоць яе да нас прывозіць. Беларуска публіка яго добра ведае — Співакоў з ахвотай ў нас выступаў. Але прапаноў правецці фестываль можна аднесці да ліку шчыкоўных падарункаў, таму ідэя атрымала падтрымку з боку Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі.

Фестываль «Уладзімір Співакоў запрашае» дагэтуль ужо існаваў: ён быў арганізаваны ў 2001 годзе ў Маскве, з таго часу праходзіў не толькі ў Расіі, але і ў Францыі. Цяпер ён прывозіць у Беларусь і, магчыма, не на адзін год.

Адметна, што на фестывалі сёлета будзе не адна зорка ў асобе яго галоўнага ініцыятара. Нас чакае сустрэча з уладальнікам «Оскара» за музыку да фільма «Сніс Шындлер». Аўтар саундтраку да гэтага фільма — кларнетыст з Аргенціны Гіёра Файдман — выступіць 4 снежня ў праграме «Чараўніцтва аргенцінскага танга». Цікава, што дырыжыраваць славетнымі «Віртуозамі Масквы» будзе Аркадзь Берын, шлях у музыку для якога пачынаўся ў Беларусі.

Цікава і тое, што фестываль прыцягне не толькі аматараў класікі. 5 снежня ў праграме «Распоеды ў стылі рок» шведскі піяніст Роберт Уэлс выступіць разам з Прэзідэнцікм аркестрам Рэспублікі Беларусь. Гэтая праграма была прызнана лепшай музычнай падзеяй 2005 года ў Швецыі і паспяхова прайшла ў ШАА, Кітаі, Аўстраліі, Японіі, Германіі, Расіі…

У фанале фестывялю 6 снежня нас чакае музыка Бетховена, Пракоф'ева, Рахманінава ў выкананні Нацыянальнага філарманчнага аркестра Расіі пад кіраўніцтвам Співакова.

Ларыса ЦІМОШЫК.

ВЫРАТАВАНЫ ТРЫ ЖЫЦЦІ

…Паजर адбыўся ў пасёлку Альба раніцай. Работнік МНС, вадзіцель Насіжскага раённага падраздзялення, прапарчыць унутранай службы Валерыі Цярніцкі быў каля свайго дома, калі ўбачыў, што на суседняй вуліцы ў жылльм доме пачаўся пажар.

Прапарчыць, які на той момант не быў на службе, кінуўся на дапамогу. Гаспадыня дома, пачушы гук спрадавшаўша апаляшчальніка, самастойна выйшла на вуліцу. Аднак у доме заставался два не сыны — інвалід з дзіцтвам, 19631 1964 года нараджэння. Работнік МНС забег у задымлены дом і вывеў абодвух мужчын.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПАПЯРЭДЖАНЫ — ЗНАЧЫЦЬ… НЯВЫКЛЮЧАНЫ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Члены ЦВК з правам дарадкага голасу зірнулі ў корань праблемы і прапанавалі адрэць Кастрычніцкую плошчу для масавых мерапрыемстваў на час перадавыбарчай агітцыі. Аднак іх калегі — уладальнікі вырашальнага голасу — ініцыятыву не падтрымалі. Спасаліся на тое, што ўжо неаднаразова звярталіся ў выканкамы, у прыватнасці, у сталічны, з просьбай пашырыць пералік месцаў, дзе можна праводзіць агітацыю. Паводле іх слоў, у Мінску ён і так максімальна пашыраны — забарона датычыцца толькі некаторых месцаў наўкол адміністрацыйных будынкаў і чатырох галоўных плошчаў.

Назіранне з начлегам

Досыць шматслоўнай атрымалася дыскусія адносна нюансаў правядзення датэрміновага галасавання. Нагодай для яе стаў калектыўны зварот у ЦВК групы палітыкаў, сярод якіх і большасць кандыдатаў у прэзідэнты. Ключавыя пасыл, калі проста і коротка, — дазволіць назіральнікам «начавець» на ўчастку падчас датэрміновага галасавання. Каб быць упэўненымі на ўсе 100, што бюлетэны ў скрыні, пакуль усё спаць, ніхто не змяняю. Дасюль такім «прывілеем» карысталіся толькі міліцыянеры. Кругласутанная ахова памяшканняў для галасавання па традыцыі будзе весіцца і сёлета. Пачнецца яна з моманту атрымання бюлетэняў, паведаміў намеснік міністра ўнутраных спраў Яўген ПАЛУДЗЕНЬ. Ён падкрэсліў гагоўнасць супрацоўнікаў міліцыі забяспечыць ахову прапарадку на згаднаных аб'ектах.

Прапанова па рачное пільнаванне для назіральнікаў, жвава пад-

трыманая членамі ЦВК з дарадчым голасам, не знайшла такога ж водгуку ў іх калег, якія прымуюць рашэнні. На думку Лідзі Ярмошынай, гэта пашырыла б правы назіральнікаў і фактычна надзяліла іх функцыямі нагляду за праваахоўнікамі.

Аднак варта аддаць ён належнае, некаторыя дадатковыя захады для захаванасці выбарчых дакументаў былі ўсё ж зробленыя. Так, напрыклад, проразы ў скрынях будучь заклеіваюцца не толькі ў канцы пожнага дня датэрміновага галасавання, але і на дзве гадзіны перапынку ў сярэдзіне дня (прагаласоваць датэрмінова можна толькі з 10.00 да 14.00 і з 16.00 да 19.00). Спісы ж выбаршчыкаў разам з бюлетэнамі ў непрацоўныя часы павінны абавязкова знаходзіцца ў сейфах ці металічных шафах.

Дарчы, пра бюлетэны. Цэнтрывбаркам паставяў вырабіць 7 447 000 бюлетэняў на 7 094 614 выбаршчыкаў — менавіта столькі беларусаў, паводле папярэдніх звестак, маюць права ўдзельнічаць у электаральнай падзеі. Невялікі запас робіцца на выпадак псаваныя пры транспарціроўцы або пры запусненні ды недакладнасці ў спісах выбаршчыкаў.

Паперы паперамі, а ці будучь нейкія тэхнічныя навінкі на ўчастках? Напрыклад, на нядаўніх выбарах у Азербайджане, як адзначалі брані ж цэнтрывбаркамаўцы, што галасі ўдзел у назіранні, некаторыя ўчасткі карысталіся вэб-камерамі. Любы ахвотны мог лаглядзець онлайн трансляцыю. Наколькі далёкія мы ад прагрэсу?…

Паводле інфармацыі Лідзі Ярмошынай, якой яна падзялілася з журналістам, камерамі плануецца абсталяваць некалькі участкаў у Мінску. У той жа час яна акцэнтавала,

Дэлегат Усебеларускага сходу «Дзяржава павінна новаю медыцыну падтрымаць, таму што здароўе — самае дарагое для чалавека»

Аляксандр ГУРВІЧ — вядомы ў Магілёўскай вобласці ўрач, кандыдат медыцынскіх навук. Ён працуе намеснікам галоўнага ўрача па хірургіі Магілёўскай гарадской бальніцы хуткай дапамогі.

— Я першым разам паеду на Усебеларускі народны сход. Мне вельмучы дэлегатам калектыву бальніцы, і я мяркую, што ўдзел медыкаў у гэтым сходзе вельмі важны. Я а назасціў 35-гадовы вопыт у экстраннай медыцыне, наскрозь бачу сваю галіну. У мяне свае погляды і прапановы.

— *Падзіліцеся сваімі думкамі з нашымі чытачамі.*

— За апошнія 5 гадоў медыцына прыметна змянілася ў лепшы бок. Палепшылася кардыяльная матэрыяльная база: зроблілі капітальныя рамонты, перабаставлялі лячэбныя ўстановы. Любы ўрач вам скажа, што гэта спрадаўці так.

Па-другое, вызначыліся прыярэтэты ў медыцыне. Гэта кардыялогія і кардыяхірургія, анкалогія, транспланталогія. Але мне падаецца, што таксама шмат увагі варта надаць нейрахірургіі. Таму што сёння не дажываюць жыццём да старасці і паміраюць у працаздольным узросце перш за ўсё з-за чэрпальна-

ВЫБАР ЗА НАМІ

На сайце Агульнанацыянальнага тэлебачання запіс усёй праграмы «Выбар» за 29 лістапада з'явіўся не з'явіўся. А я бачыла гэтую праграму не з каналу ў сваёй кватэры, а з тэлестудыі, у якой адбываўся прамы эфір. Праграма была прывесчана дзіцячым дамам сямейнага тыпу як альтэрнатыўе інтэрнэтных установаў для дзяцей-сірот. Журналіста «Звязды» калегі з тэлебачання запралі ў сувязі з серыяй артыкулаў, прывесчаных сям'і Новікаў са Смааргонскага раёна (5.12.2008, 23.04.2009, 08. 05. 2009).

Новікі былі запрошаны на інтэрактыўнае ток-шоў ў якасці гасцей. Журналісту «Звязды» таксама абцяклі даць слова, хаця і папярэджвалі, што не гарантавана. Са «словам» не атрымалася, затое ім родная газета на роднай мове прагучала, і бадай што, гэта было вельмі важна. Бо прагучала ўсё ў вуснаў вельмі годнага чалавека — Алены Новік, маці вялікай сям'і, у якой выхоўваюцца ўсуюньленыя і прыёмныя дзеці. Алена зваўжыла, што толькі дзякуючы «Звяздзе» мясцовыя ўлады нарэшце выдаткавалі грошы іх дзіцячому дому сямейнага тыпу на набывццё мэблі. Але хоначка засяродзіць увагу не на заслугах «Звязды» ў вырашэнні той ці іншай канкрэтнай праблемы, а на тэме перадачы і на тым, што засталася за кадрам.

«Я не займаю чыісціць бок, але калі дзяржава вырашае расфарміраваць дзіцячыя дамы і школы-інтэрнаты і робіць першы крок, значыць, павінны быць і ўпэўненні, дакладныя, прадуманыя другія, трэці і г. д. крокі, — рэзюмаваў пасля эфіру ў сваім відэаблогу вядучы праграмы «Выбар» Сяргей ДАРАФЕЕУ. — Гэта значыць, патрэбна і фінансавая дапамога дзіцячым дамам сямейнага тыпу, і псіхалагічная, і г. д.» «Выбар», які адбыўся ў апошні панядзелак, не ставіў сваёй задачай некага сутыкаць, напрыклад, дзіцячыя дамы сямейнага тыпу і інтэрнаты або бацькоў-выхавальцаў і мясцовых чыноўнікаў. Задача была — агучыць праблемы, каб усім разам, у тым ліку і пры актыўным удзеле грамадства, іх вырашаць.

«Мы спрабуем звязаць улады самага рознага ўзроўню і прамосты людзей, — падкрэсліў Дарафееў, — Каб гэтая камуцыкацыя адбылася, каб дыстанцыі паміж імі не было. Спрабуем разам вырашыць праблемы, бо і ў тых, і ў другіх адны, наколькі я разумею, мэты і задачы».

Аднак звязачь пакуль не надта атрымліваецца. Не ведаю, як гледча з экрана, але мне як удзельніку, няхай і пасінаюм, здалося, што некаторыя чыноўнікі прыйшлі не абмяркоўваць жыццёвыя праблемы, з якімі сутыкаюцца дзіцячыя дамы сямейнага тыпу, а абараніць сябе і сваю структуру. «Мы закрылі столькі-ці дзіцячых дамоў, — казалі яны, — і закрыем усё, калі здацца такая пастаўлена». Яны нават папярэдне паглядзелі заробкі гасцей, каб паведаміць лічбу, якая здзівіла саміх бацькоў-выхавальцаў, і зчынь усё пытанні канонт таго, наколькі, як выказваецца Дарафееў, прадуманыя наступныя крокі па закрыцці дзіцячых дамоў. Ад гэтага было і сумна і смешна.

Замышляльны сям'яў у нашай краіне становіцца больш, натуральна, што і праблемы, з якімі гэтыя людзі сутыкаюцца, а таксама якія яны выклікаюць самай сваёй наўнаўсцю, усё больш з'яўляюцца наша грамадства. Але пакуль мы усё — не толькі чыноўнікі, але само грамадства — не зменім сваіх адносін як да дзяцей-сірот, так і да замяшчальных сям'яў, праблемы

што абсталяванне участкаў — справа не ЦВК, а мясцовых уладаў, ўжо залежыць ад іх фінансавых магчымасцяў. Падаўлялася яна і свежым прыкладам Аспівачкага раёна, дзе 20 з 40 участкаў «абзавяліся» прэзрыстымі скрынімі для галасавання.

Старшыня ЦВК таксама ўнесла яносць у пытанне аб адмове газет публікаваць праграмы кандыдатаў. Яна падкрэсіла, што размова ідзе толькі пра выпадкі, калі перадавыбарчыя праграмы кандыдатаў па-рушаюць выбарчае заканадаўства і закон аб СМІ. У прыватнасці, калі робіцца спроба рэзяміраваць аб'яву па наступны несанкцыянаваны мільтынг. Кандыдатам прапаноўвалася адкарэктаваць свае ўступленні з тым, каб не было парушэння заканадаўства. І яны пагадзіліся. Л. Ярмошына акцэнтавала, што толькі адзін кандыдат адмовіўся ўносіць у сваю праграму карэкціроўкі.

Кандыдаты, як вядома, могуць піярчыць сябе не толькі ў масмедыя, але ж і праз надрукаваныя ўлёткі. Да маёй скрыні ўжо, напрыклад, дайшла агітка Дзмітрыя Уса. Наогул наколькі актыўна карыстаюцца кандыдаты гэтым сродкам сувязі з выбаршчыкамі? Напрыклад, паводле звестак старшыні Цэнтрывбаркама, друкаваную прадукцыю некаторыя удзельнікі перадвыбарчай гонкі замаўляюць, яна выабляецца, а пасля тыднямі яны канцы на складзе друкарні. Чаю кандыдаты не забіраюць свае ўлёткі — загадка. Здаецца, у цэлым кампанію яны вядуць вельмі актыўна. Можа, ім проста няма калі…

Большасць з іх знаходзіцца ў турні па краіне — сустракаюцца з электаратам, высвятляюць надзённыя праблемы і агітуюць зрабіць правільны выбар.

Зоя ВАРАНЦОВА.

1 снежня — Суветны дзень барацьбы са СНІДам

ЗДАЦЬ ТЭСТ НА ВІЧ

Супрацоўнікі Міністэрства аховы здароўя, прадстаўнікі рэктарата Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта добраахотна здадуць тэст на ВІЧ, каб прыцягнуць увагу да тэмы клопату пра сваё здароўе і здароўе блізкіх. У Мінску акцыя «Я здаў тэст на ВІЧ» адбудзецца 1 снежня з 11.00 да 12.00 каля Міністэрства аховы здароўя (вул. Мснківока, 39) і 13.30 да 14.30 — каля медуніверсітэта (пр. Дзяржынскага, 83). Адмоўны вынік павінен супакоіць таго, хто хвалюецца адносна заражэння ВІЧ, а станоўчы дазволіць своєчасова пачаць лячэнне і абараніць ад інфекцыі блізкіх.

Дзеві сёлетняга Суветнага дня барацьбы са СНІДам — «Усеагульны доступ і правы чалавека» ўказвае на неабходнасць абароны праovou чалавека, доступу да прафілактыкі, лячэння, догляду і падтрымкі ў сувязі з ВІЧ-інфекцыяй, адзначае прадстаўнік ААН/ПРААН у Рэспубліцы Беларусь Антоніу БРУК. Раней прынятыя суветныя супольнасцю меры па барацьбе з эпідэміяй ВІЧ-інфекцыі пачалі прыносіць пэўны вынік: колькасць новых інфікаваных стабільна зніжаецца — з 3,5 мільн у 1996 годзе да 2,6 мльн у 2009-м. На працягу пяці гадоў даступнасць тэстаў пры ВІЧ-інфекцыі павялічылася ў дзесяць разоў. Разам з тым актуальнымі для ўсяго свету працягвае заставацца магчымасць правядзення лячэння ад ВІЧ-інфекцыі

Калектыв газеты «Звязда» шчыра віншуе з юбілейна адказнага сакратара рэдакцыі Сяргея Аляксандравіча ПРотаСА і жадае яму моцнага здароўя, утульнага сямейнага дабрабыту, добрых і сумленных сяброў на усё жыццё.

Звяздаўцы.

Зоя ВАРАНЦОВА.

НАДЗЁННАЕ 3

1 снежня 2010 г. **ЗВЯЗДА**

усім, хто мае ў ім патрэбу, а таксама спыненне распаўсюджвання ВІЧ/СНІДу, скарачэнне захваральнасці. Паводле слоў намесніка міністра аховы здароўя — галоўнага дзяржаўнага санітарна ўрача Рэспублікі Беларусь Алега АРНАУТАВА, з 1987 года ў краіне зарэгістравана звыш 11,5 тысячы выпадкаў заражэння ВІЧ. Гэта шостае месца срод краін Усходняй Еўропы і Цэнтральнай Азіі. На сёння ў рэспубліцы пражывае 9 389 інфікаваных ВІЧ. За 10 месяцаў гэтага года выяўлены 872 інфікаваныя. У 75 працэнтах гэтых выпадкаў меў месца палавы шлях перадачы віруса.

Антырэтравірусную тэрапію ў Беларусі атрымліваюць 93 працэнты інфікаваных. Дарчы, калі цяпер вышэйназваная тэрапія забяспечваецца за кошт сродкаў ААН, то з 2012 года частку расходаў пачне браць на сябе і дзяржава. Мяркуюцца, што да 2015 года краіна павінна забяспечыць антырэтравірусную тэрапію поўнасцю за свай кошт.

173 дзіцяці нарадзіліся сёлета ў ВІЧ-інфікаваных матуль, 94 працэнты ВІЧ-інфікаваных цяжарных жанчын і нованароджаных дзяцей атрымлівалі ў бягучым годзе поўны курс прафілактыкі перадачы ВІЧ ад маці дзіцці. Такім чынам, як вядома, забяспечваецца высокая верагоднасць таго, што дзеці інфікаваных маці будучь здаровымі.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Абзац

▲ У Мінску за адны суткі зарэгістравана 12 халадрых траўмаў. Па дапамогу да медыкаў звярнулася 8 чалавек з перахладжанымі і столькі ж — з абмарожанымі. 90% пацярпелыя бы

ШТО ПАМНАЖАЕ СІЛУ ЗАКОНАЎ

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)
— Дпутаты далі з'яўляючы вупіцу практыку Закона «Аб узаўмяляемых крыніцах энергіі». Ён, зразумела, патрэбны, але ў структуры спажываемых паліўна-энергетычных рэсурсаў доля гэтых энергетычных крыніц пакуль што не такая, як таго нам бы хацелася. Ці павялічыць яе ўступленне ў сілу гэтага Закона?

— Павіна павялічыць, тым больш што пошук альтэрнатыўных крыніц энергіі ў ліку дзяржаўных прырытэнтаў у дадзеным сектары эканомікі на новую п'ягодку. Гэта занаватана ў Асноўных палажэннях праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011—2015 гг., якія будучы абмеркаваны на чацвёртым Усебеларускім народным сходзе. Закон і прыняты дзеля таго, каб стымуляваць будаўніцтва аб'ектаў узаўмяляемай энергіі, удзел у інвеставанні аб'ектаў энергетыкі прыватнага капіталу.

— І якія гэта стымулы?

— Яны розныя. Падключэнне ўстановак альтэрнатыўнай энергетыкі да дзяржаўных энергасетак, аб'явазаванае набывццё выпрацоўваемай імі энергіі энергазберагальнымі арганізацыямі, прычым па стымуляючых тарыфах, дыферэнцыяцыя каэфіцыентаў да тарыфаў у залежнасці ад віду выкарыстоўваемых крыніц энергіі і іншае. Будучы выдаваць сертыфікаты, якія пацвярджаюць паходжанне энергіі. Дарчы сказаць, стымуляванне развіцця крыніц узаўмяляемай энергіі з'яўляецца адным з асноўных напрамкаў дзейнасці Міжнароднага агенцтва па ўзаўмяляемай энергіі. Статут якога мы ратыфікавалі на іцперашняй сесіі, што дазволіць рэспубліцы выкарыстоўваць перадавы міжнародны вопыт у гэтай сферы, прычым які накопленыя веды, навуковую інфармацыю, так і прагрэсіўныя тэхналогіі. Наша краіна далучыцца таксама да Пагаднення аб супрацоўніцтве краін СНД у галіне эксплуатацыі міждзяржаўных ліній электраперадачы нацыянальных электраэнергетычных сістэм, што спрачае для нас працэдур паграічнага і мытнага кантролю і будзе садзейнічаць павышэнню надзейнасці работы электраэнергетычных сістэм дзяржавы.

— У чым, скажаце, сутнасць паправак, унесеныя ў Закон «Аб транспарта-экспедыцыйнай дзейнасці»?

— Правапрымяняльная практыка выявіла

у гэтай сферы шэраг пытанняў, якія трэба было ўрэгуляваць. У прыватнасці, спрошчаны правілы транспарта-экспедыцыйнай дзейнасці ў частцы дакументавання. Удкладнены правы экспедітараў перавозчык грузаў уласным транспартам і меры яго адказнасці за неахаванасць груза. Акрамя гэтага, транспарта-экспедыцыйныя паслугі дапоўнены новай паслугай: можна заключыць са страхавой арганізацыяй дагаворы аб добраахвотным страхаванні грузаў.

— Паслядоўна ўдасканальваецца і прававая база гаспадарчай судавытворчасці. З якіх мэтаў?

— Дзеля павышэння зацікаўленасці суб'ектаў гаспадарання ў грамадзян у вырашэнні спрэчных сітуацый у дасудовым парадку, а таксама дзеля пашырэння ў гаспадарчым працэсе спрошчаныя і прымірэнчыя працэдур. Гэта асноўнае.

— Ці будуць паслаблены ў заканадаўстве аб адміністрацыйных правапарушэннях у дадзеным да юрыдычных асоб?

— Падыход тут абгрунтаваны, узаважаны, збалансаваны. Лібералізацыя неабходна, але яна не павіна наносіць шкоды правам і законным інтарсам грамадзян, устаноў і арганізацый. Папраўкамі, унесенымі ў Кодекс аб адміністрацыйных правапарушэннях і Працэсуальна-выканаўчы кодэкс аб адміністрацыйных паршэннях, удакладнены шэраг нормаў, якія рэгулююць умовы наступлення адміністрацыйнага адказнасці і накладання адміністрацыйных спганянняў дзеля і адназначнага разумення і аднастайнага прымянення. Сярод прававых нававіц — магчымасць прымянення да юрыдычных асоб такога віду адміністрацыйнага спганяння, як палярджанне. У некаторых артыкулах выключана адказнасць за нязначныя правапарушэнні. Змяняцца памеры штрафных санкцый, у тым ліку зніжаны максімальна дапушчальны штраф за правапарушэнні ў эканамічнай дзейнасці.

— Прыняты дпутатамі законпраект «Аб донарстве крыві і яе кампанентаў», ма, здавалася б, вузкую, галіноваю накіраванасцю, але па сваёй важнасці ён не саступае іншым базавым нарматыўным актам. Ці можна сказаць, што ўсе сучасныя асобы ў гэтай сферы заканадаўча ўрэгулявана?

— Менавіта так. Гэта комплексны права-

вы дакумент. У ім замацаваны асноўныя прынцыпы дзяржаўнай палітыкі ў донарстве крыві і яе кампанентаў, адлавадзены паўнамоцтвы дзяржаўных органаў — як цэнтральных, так і мясцовых. Рагламентаваны шэраг пытанняў арганізацыі, развіцця і прапаганда донарства, кантролю за якасцю крыві і яе кампанентаў, захаваннем належных умоў і патрабаванняў бяспекі пры іх пераліванні. Прынцыпова важна, што акцэнтаваныя правы як донараў, так і рэцыпіентаў. Канкрэты вывазы парадок узыву крыві ў Беларусь і зывазу за мяжу. Гэтым узаконенымі правіламі будзе кіравацца медыцынскія ўстановы і ўсе кіраўніцкія органы і ўстановы, у кампетэцыі якіх знаходзяцца пытанні аховы здароўя.

— Міжнародны заканатворчы складнік іцперашняй сесіі па сваім значэнні адзін з важнейшых. Гэта, напэўна, звязана з фарзаў Беларусі, Расіі і Казахстана?

— Не толькі, хоць гэты заканатворчы вектар з'яўляецца адным з прырытэтных. Мы ратыфікавалі Пратакол аб унясенні змяненняў у пагадненні Мытнага саюза аб каранцінах раслін, санітарных і ветэрынарна-санітарных мерах, Пратакол аб стварэнні агульнага страхавога рынку дзяржаў — членаў Еўразійскай эканамічнай супольнасці. Сярод заканапраектаў мытнай тэматыкі адзначу і ратыфікацыю Міжнароднай канвенцыі аб спрашчэнні і гарманізацыі мытных працэдур, што пасадзейнічае паскарэнню нашага знешнегандлёвага абароту і ўвогуле міжнароднаму гандлю крывяю. Прыняццём праекта Закона аб ратыфікацыі Пагаднення аб супрацоўніцтве ў ўзаемнай дапамоце ў мытных справах з Фінляндзіі зроблены ліч адзін крок па шляху развіцця двухбаковых узавамавыгадных адносін Беларусі ў мытнай сферы.

— Канкрэтызацыя і своечасовасць прававых мер. Іх неабходнасць з пункту гледжання развіцця краіны і развіцця нацыянальнага заканадаўства.

— Да заканчэння сесіі дпутаты разгледзяць яшчэ шэраг законпраектаў. Тыя, што чакае шырокая грамадская, сярод іх ёсць?

— Я мяркую, што грамадства чакае ўсе заканапраекты сесійнай тэматыкі, бо яны запрабаваныя ў розных сферах грамадскага жыцця і ідуць ад жыцця. А гэта галоўнае.

— Які важнейшы плюс вам бачыцца ў створанні заканадаўчай палаткі?

— Канкрэтызацыя і своечасовасць права-

расячэння дзяржаўнай граніцы датычыцца толькі жыхароў прыгранічных тэрыторый нашай краіны і Польшчы, якія маюць дакументаванае пацвярджэнне пастаяннага пражывання на прыгранічнай тэрыторыі не менш за тры гады, незалежна ад грамадзянскай прыналежнасці. Абавязковы ўмовы для гэтага — спраўданы праязны дакумент, адсутнасць адмовы для ўезду ў Шэнгенскую зону, а таксама перашкод для ўезду, абумоўленых крмінальнымі прычынамі. Збор за выдучу дазволу на ўезд — 20 еўра. Мяркую, што ўступленне Дагавора ў сілу паспрыяе развіццю сяброўскіх адносін паміж беларускімі і польскімі грамадзянамі, узмацненню сваяцкіх кантактаў жыхароў прыгранічных тэрыторый і палепшэнню нашых міждзяржаўных узаемаадносін.

— З усяго сказанага вамі, Уладзімір Паўлавіч, вынімае, што праз прынятыя за мінулы перыяд сесіі заканапраекты рознай тэматыкі чырванай ніткай праходзіць спрашчэнне шырокай працэдурнай палітры. Палата прадстаўніцтваў бачыць у гэтым шлях павышэння якасці заканадаўства?

— Адзін са шляхоў. Прэзідэнт А.Р. Лукашэнка паставіў перад парламентам задачу фарміравання якасна новай прававой базы, і мы гэтую задачу вырашаем сумесна з нашымі партнёрамі па заканатворчым працэсе, стараючыся забяспечыць сістэмнасць і комплекснасць работы, якая праводзіцца. Спадзяёмся, што іцперашняя, шостая сесія стане чарговым крокам у гэтым накірунку. Перш за ўсё крокам да большай юрыдычнай даступнасці і зразумелых законаў, большай напуюненасці нормамаі прамога дзеяння. Менавіта гэта намнажае ў сілу.

— Які важнейшы плюс вам бачыцца ў створанні заканадаўчай палаткі?

— Канкрэтызацыя і своечасовасць права-

вавых мер. Іх неабходнасць з пункту гледжання развіцця краіны і развіцця нацыянальнага заканадаўства.

— Да заканчэння сесіі дпутаты разгледзяць яшчэ шэраг законпраектаў. Тыя, што чакае шырокая грамадская, сярод іх ёсць?

— Я мяркую, што грамадства чакае ўсе заканапраекты сесійнай тэматыкі, бо яны запрабаваныя ў розных сферах грамадскага жыцця і ідуць ад жыцця. А гэта галоўнае.

Аляксандр ФІЛІМОНАЎ.

ЛІДСКІЯ АЛІМПІЙСКІЯ МАТЫВЫ

БЕЗ сумненняў, мінулыя выхадныя сталі для Ліды спраўдным святам спорту і алімпійскага руху — тут адбыўся семінар Нацыянальнага алімпійскага камітэта, у рамках якога прайшла акцыя «Беларусь — спартыўная краіна».

Ана будзе крочыць па краіне да 16 снежня.

Стан спартыўных аб'ектаў, узровень развіцця мясцовых спартсменаў, клопаты аб дзейных алімпійцах і ветэраннаў — гэта далёка няпоўны спіс пытанняў у абавязковай праграме семінара. Па традыцыі яго адкрыў міністр спорту і турызму.

— Зараз, — сказаў Алег Качан, — уся падрыхтоўка да Гульніў у Лондане сфаксавана на 110 спартсменах. Яны здольныя не толькі годна выступіць, але і змагацца за самы высокі месцы на медальным п'едэстале XXX Алімпійскіх гульніў. У спартсменаў ёсць сёння і стымул. Нашым алімпійцам да «золата» дзяржава выплаціць 150 тысяч долараў, за «серабро» — 75 тысяч, за «бронзу» — 50 тысяч долараў. Улічваючы падтрымку кіраўніка дзяржавы, мы абавязаны аб'яднаць намаганні і выканаць паставу Алімпійскага сходу — заваяваць на Гульніях у Лондане 25 медалёў, з якіх 5 залатых...

За Гродзеншчыну трымаў справаздачу кіраўнік Прадстаўніцтва НАКА ў вобласці, намеснік старшыні аблвыканкама Ігар Жук. Ён адзначыў, што за апошнія гады спартсменамі, якія выступалі ў нацыянальных камандах краіны, на чымлікатах свету, Еўропы і іншых міжнародных спаборніцтвах заваявана больш за 100 узнагарод рознай вартасці. Паводле яго слоў, за 2009—2010 гады 72 спартсмены атрымалі кватэры.

Як гаспадар семінара выступіў і старшыня Лідскага райвыканкама Андрэй Худык. Пры гэтым яго прамова не тычылася толькі спорту вышэйшых дасягненняў. Андрэй Паўлавіч расказаў аб будаўніцтве і эфектыўнасці выкарыстання спартыўных збудаванняў для падрыхтоўкі спартыўнага рэзерву і здаравулення гарадскага і сельскага насельніцтва рэгіёна. У Лідскай раёне развіваецца больш за 40 відаў спорту, у спартыўнай галіне працуе 365 чалавек, а 15 спартсменаў — прызёры міжнародных спаборніцтваў. З улікам та-

го, што ў Лідзе нядаўна быў адкрыты Лядовы палац, старшыня райвыканкама адзначыў: спартыўныя аб'екты ў раёне і горадзе акупуюцца. У людзей, падкрэсліў Андрэй Худык, асабліва ў моладзі, ёсць жаданне займацца спортам. Планаваў загрузка пераважна іграшчыкаў па ўсім паказчыкам. Таму мы вымушаны падаўжаць час работы спартыўных аб'ектаў.

Дынамічны і дзелава характар насілі выступленні намесніка старшыні Брэскага аблвыканкама Леаніда Цупрыка, старшыні Пінскага гарвыканкама Аляксандра Гордзіна і іншых выступоўцаў.

Вынікі семінара падвёў першы віцэ-прэзідэнт НАКА Беларусі, памочнік Прэзідэнта па пытаннях фізічнай культуры, спорту і развіцця турызму Ігар Заічкоў. У яго выступленні была акрэслена праблема пераезду шэрагу падрыхтаваных беларускіх спартсменаў у ішыя краіны для выступлення ў іх нацыянальных зборных. Таксама Ігар Мікалаевіч акцэнтаваў увагу прадстаўніцтва НАКА Беларусі на больш эфектыўнай рабоце ў праграме «Алімпійская якасць», на выкананні жыллёвай і маркетынговых праграм, развіцці алімпійскага руху ў пачатковыя і сярэднія навучальныя ўстановы краіны, правядзенні акцыі «Беларусь — спартыўная краіна».

Уладзімір ЗДАНОВІЧ. Мінск—Ліда.

ВЫПУЎ, УЦЁК, ЗАМЕРЗ

У вёсцы Ходасы Мсціслаўскага раёна ў ноч на 30 лістапада замера на ўласным падворку 25-гадовы мужчына. Ён жыў разам з сяміб'яднай, аднак паводле апераўтыўнага паведамлення МНС, мужчына пакутаваў на алкагольны псіх-ю, які паведамляў яго жонка, напярэдадні выпіваў і ўчыў уцёк з дому.

Алена КАЗЛОВА.

В связи с процессом ликвидации УП «Ландыш», ликвидационная комиссия выставяет на публичные торги объект недвижимости:

Лот 1. Швейный цех об. пл. 394,2 кв. м. по адресу: Случицкий р-н, д. Греск, ул. Минская, д. 1. Стоимость с НДС — 38756003 бел. руб. (снижена на 70 %). Задаток — 10 % от указанной стоимости. Зем. участок для обслуживания объекта недвижимости будет выделен из земельного участка об. пл. 0,3272 га, находящегося в постоянном пользовании УП «Ландыш».

Лот 2. Здание цеха об. пл. 3406,5 кв. м, ограждение (кирпичное; ж/б), электротехническая ТЭ-050, котел КСВ-25, котел КСВ-0,09Т, газовое оборудование к котлам, кабель электрооснащения 0,4 кв. в. Случиц, ул. М. Богдановича, д. 57а. Начальная стоимость с НДС (снижена на 50 %) — 447671030 бел. руб. Задаток — 10 % от указанной стоимости. Зем. участок для обслуживания объектов будет выделен из земельного участка об. пл. 1,6491 га, находящегося в постоянном пользовании УП «Ландыш». Объекты продаются без условий. Задаток перечисляется на р/сч 30120200130017 в ОАО «БелАПП» г. Случиц, МФО 153001921, УНП 600154422 УП «Ландыш».

Аукцион состоится 09.12.10 г. в 12.00 по адресу: 223610 г. Случиц, ул. М. Богдановича, 57а. Контактный тел.: 801795 2 43 26, м.т. 8029 670 96 63.

ПРЯЛЬНИЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ВОЛОЖИНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ (ПРОДАВЕЦ) ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже 4 (Четырех) земельных участков индивидуального жилищного строительства в следующих населенных пунктах:

Лот 3 — земельный участок № 3 в деревне Галимцы, площадь участка — 0,2493 га, кадастровый номер 622084602601000103, начальная цена 2 000 000 белорусских рублей;
Лот 2 — земельный участок № 2 в деревне Макасицы, площадь участка — 0,2246 га, кадастровый номер 622084604601000048, начальная цена 1 000 000 белорусских рублей;
Лот 1 — земельный участок № 1 в деревне Курдуны, площадь участка — 0,2500 га, кадастровый номер 622084604101000088, начальная цена 1 000 000 белорусских рублей;
Лот 2 — земельный участок № 2 в деревне Курдуны, площадь участка — 0,2500 га, кадастровый номер 622084604101000089, начальная цена 1 000 000 белорусских рублей.

Аукцион состоится 29 декабря 2010 года в 14.00.

Целевое назначение земельных участков — строительство и обслуживание жилого дома. Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь, постоянно проживающим на территории республики или приравненным к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. Победитель аукциона обязан: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона. Задаток в размере 10 % от начальной цены земельного участка перечислить на расчетный счет № 3600614130508, в ЦЕУ № 605 г. Воложина филиала № 500 МОУ «АСБ Беларусьбанк», код банка 601, г. Воложин, ул. Партизанская, 13, начисления платежа 04901, УНП 600059273. Пряльницкий сельский исполнительный комитет.

Аукцион состоится 20 декабря 2010 года в 14.00 по адресу: деревня Пряльнички, ул. Молодежная, дом 3, помещение Пряльницкого сельсопколма. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 16.12.2010 года до 17.00, начала аукциона по адресу: д. Пряльнички, ул. Молодежная, 3, кабинет управляющего делами.

Контактный телефон (8 01772) 31236, сайт в интернете: volozhin.gov.by.

Як я прарваўся ў эфір тэлепраграмы «Кухня» на АНТ

Шоу-бізнэс

ЖУРНАЛІСТ «Звязды» трапіў на тэлевізійнае шоу, і выступіў перад беларусамі ў вобразе спевака з гітарай у руках.

За што мяне паклікалі на тэлебачанне, і якія сюрпрызы здарыліся ў тэлевізійнай студыі? Пра гэта ў рэпартажы Яўгена ВАЛОШЫНА.

Шчасце пагрукалася ў дзверы маёй душы раптоўна. Тэлефанавалі раніцай з незнаёмага нумара. На тым канцы дроту гаварыў Міша — дырэктар, які рыхтуе да эфіру некулінарнае шоу «Кухня».

— Нам парайлі запрасіць вас у праграму «Кухня», — ашалела мяне Міша.

— Божа, я не умею гатаваць, — пачырванела ў яго краснадарскі тамат. Сябрам жа я не раз выступалі сябе як суперкухара.

— Ды не, «Кухня» — гэта аналаг расійскага «Пражэктарыкс-хитан». А ў канцы праграмы трэба, каб добры гурт праспяваў добрую песню. У нас сёння выступілі ты не могучы прыхаць. Таму, хлопцы, вырваціце. Сладзясно, вы мяне сусцешце.

Пасля гэтай размовы ў маёй душы расквітнела вясёлка. Я некалькі разоў глядзеў расійскі «Пражэктарыкс-хитан». У канцы адной з праграм выступіў культавы галівудскі акцёр Мік Рурк, спяваючы блюзавую кампазіцыю. Таму адрадналі лясну мя на вантробах, я і таксама ўвайце сабе галівудскім каубоем, з прыгожай гітарай у руках і сігарай у зубах...

Не здарыўся, што да мяне звярнуліся з прапановай выступіць на «Кухні». У пачатку года на старонках нашай газеты друкавалася,

што журналісты Яўген Валашын і Глеб Лабадзенка арганізавалі рок-гурт HandMade. Мы выступілі па радыё, учынілі сфатаграфаваліся, запісалі нашы шчымыя песні, ад якіх нават бабулі пускаяць слэзы, на студыі. І вось на след нашай творчасці выйшаў дырэктар «Кухні» Міша.

— Чакай, а палітыкі ў вашых тэкстах няма? — апамятаўся пільны тэлевізійнік у канцы другой размовы, калі пра ўсё ўжо дамовіліся.

Палітыкі ў песнях не знайшлі. І вось у 16.30 гэтага ж дня мы поўным складам музыкаў — чатыры чалавекі — сталі ля аднаго з рэстаранаў па вуліцы Валодзькі. Сустрэў нас гукарэжысёр Віталік. У рэстаране ўзялі ўднёвую ўстанову і праз кухню ды ўцімныя калідоры пацягнулі ўзя ў здымачную студыю.

— А дзе талеркі, хд? — змаціўна абурывся наш бубнач Дзіма: на ўстаноўцы не халапа важных частак.

— Талеркі і падносы можна ўзяць у рэстаране, — аджартаваўся гукарэжысёр. — Спяваць усё адно будзе пад фанеру.

— Не, я пасі! Што людзі падумаюць! Я бы талерак не магу! — вылуціў вочы праўдараз Дзіма. Тады гукач даў тэлефон Іль-

цы, абстаноўку. Вялікае памяшканне складалася з трох розных пакояў. У кожным, напэўна, можна здымаць розныя праграмы.

Вярнуўся назад за студыйную шырму, заўважыў побач з сабой спраўданае тумовую жанчыну. У канцы праграмы «прыгажунка» падарылі кратыўнаму дызайнеру Уладзіміру Цэслеру: «Гэта вам у якасці натуршчыцы».

Асноўнае шоу скончылася. Выдоўчы, імкла выціраючы грэм гігіенічнымі сурэткамі, вярталіся ў сваё чалавечае аблічча. Тут абвясцілі наш выхад на здымачную пляцоўку. Прытым не туды, дзе адзімаліся эпізоды «Кухні», а на ішыю. Са стала, дзе сядзелі пільныя, я сіцгнугу пясочнае пецыва (пост, калі абдываліся здымкі, яшчэ не пачаўся), скаромнае можна было не чауць). Дарчы, да пецыва і салавіны, якія гледчы баначь з экрану, коміка-выдоўчы нават не датакуаюць: не да ежы, раптам лянеш што не тое...

Усе чатыры музыкі гурта HandMade размяліся ў пакоі, па пільнае выгладзілі. З камандай «здымаць» зацягвалі, відаць, наладжывалі тэхніку. Тады я, скарыстаўшыся момантам, пахадзіў і памацаў замаскраваным пад цяглу сцены студыі, паскакаў па бліскачай пад-

чалавечае аблічча. Тут абвясцілі наш выхад на здымачную пляцоўку. Прытым не туды, дзе адзімаліся эпізоды «Кухні», а на ішыю. Са стала, дзе сядзелі пільныя, я сіцгнугу пясочнае пецыва (пост, калі абдываліся здымкі, яшчэ не пачаўся), скаромнае можна было не чауць). Дарчы, да пецыва і салавіны, якія гледчы баначь з экрану, коміка-выдоўчы нават не датакуаюць: не да ежы, раптам лянеш што не тое...

Усе чатыры музыкі гурта HandMade размяліся ў пакоі, па пільнае выгладзілі. З камандай «здымаць» зацягвалі, відаць, наладжывалі тэхніку. Тады я, скарыстаўшыся момантам, пахадзіў і памацаў замаскраваным пад цяглу сцены студыі, паскакаў па бліскачай пад-

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

31 декабря 2010 г. проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение — строительство	Качество земли	Характеристика расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий. Инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ	Срок аренды, (лет)	Затраты на подготовку документации, бел. рублей	Начальная стоимость, бел. рублей	Сумма задатка, бел. рублей
1	ул. Бочина (в районе жилого дома № 27 по ул. Владимирова)	340100000005005803	0,0018	для размещения торгового киоска	не отнесены	плодородный слой почвы снять и использовать на благоустройство прилегающей территории.	5	554 290	313 834	31 380
2	ул. 60 лет СССР (в районе жилого дома № 11) улица Мазурова (в районе жилого дома № 75 и ст. станция супермаркета) в микрорайоне № 19	340100000006004355	0,0018	для размещения торгового киоска	не отнесены	плодородный слой почвы снять и использовать на благоустройство прилегающей территории.	5	816 489	414 712	41 470
3	пересечение ул. Мазурова-Хатаевича в микрорайоне № 18	340100000001004829	0,1859	здания специализированного для общественного питания	не отнесены	подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничение в использовании: подземная кабельная линия электропередачи и газопровода — 0,0027 га; подземная кабельная линия электропередачи — 0,0226 га.	50	1 556 832	176 780 749	17 678 070
4	ул. Мазурова-Хатаевича в микрорайоне № 18	340100000001004828	0,8342	многофункционального центра с паркингом на 300 машиномест	не отнесены	подъезд будет осуществляться по существующей дорожной сети. Ограничение в использовании: охранная зона водопровода — 0,1200 га. Строительство подземного пешеходного перехода через улицу Мазурова.	50	1 840 429	920 466 511	92 046 650

БЕЛАРУСЬ — ІТАЛІЯ — ДЗЕЦІ

ЧАСТКА I. Гісторыя непаразумення

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 29 лістапада.)
— Справа ў тым, што «Дом Пінюкія» знаходзіўся на балансе школы-інтэрната, а жылі там маладыя людзі, якія ўжо ніяк не маглі адносіцца да нашай навучнай установы...

за тое, каб зрабіць праект празрыстым, прывесці яго ў адпаведнасць з нашым заканадаўствам. Каб цэнтр адаптацыі стаў дэяржаўнай структурай, каб у ім працавалі людзі, з якіх праект спытаецца. Нас не задавальвае, што праект працуе і, разам з тым, не працуе.

Гісторыя ПЕРАКЛАДАННЯ

Тым не менш, з лета 2008 па вясну 2010-га мясцовыя ўлады якая-такі былі ўважлівыя ад праекта і лёсам дарослых дзяцей не цікавіліся. Італьянцы, які толькі даведаліся пра немагчымасць пакінуць «Дом Пінюкія» ў структуры раённага аддзела адукацыі, папрасілі аб сустрэчы з раённымі сацыяльнымі службамі, каб унесці ў праект неабходныя карэкцыі. Аднак сацыяльныя службы Докшыцкага раёна паставілі некалькі ўмоў, якія, мякка кажучы, прывялі італьянскі бок у стан разгубленасці.

— Мы сказалі, што прыемем на свой баланс «Дом Пінюкія» толькі пасля рамонту і прывядзення ў парадак тэрыторыі, — загадаў дырэктар Тэрытарыяльнага цэнтру сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Докшыцкага раёна Марыя Курдэка. — Мы назвалі італьянцам неабходную для гэтага суму, не такую ўжо і вялікую, але яны падумалі і адмовіліся, спаслаўшыся на крызіс.

«Невялікая» сума, якую запатрабавалі Тэрытарыяльны цэнтр, складала 95 мільёнаў рублёў — летам 2008 года гэта раўнялася амаль 45 тысячам долараў. Для італьянцаў, якія чатыры гады таму (усяго толькі!) купілі гэты самы дом за 14 тысяч долараў, рэканструявалі, адрамантавалі і абсталявалі яго яшчэ за 15 тысяч еўра — гэта была ВЕЛЬМІ вялікая сума.

Каб лепш зразумець гэта, трэба трохі больш падрабязна спыніцца на фінансавым баку спраў. З 2004 года па сённяшні дзень «Кавала б'янка» выдаткавала на дзяцей Бягомльскай калі 150 тысяч еўра, або ў сярэднім на 25 тысяч еўра ў год. Усе гэтыя грошы прыведзены праз Дэпартамент па гуманітарнай дапамозе, дабрачынныя рахункі ў «Беларусьбанку», бухгалтэрыю школы-інтэрната, таму цалкам празрысты. Так сцвярджаюць і італьянцы, і былы дырэктар школы-інтэрната, а таксама куратар праекта з беларускага боку.

Пры гэтым усе італьянцы, якія прыязджалі ў Беларусь (уключыўшы псіхолага, псіхатэрапеўта, этнолага, спецыяліста па псіхатэрэпеўты, тэатральнага і кінарэжысёра, спецыяліста па анімацыйнай творчасці) удзельнічалі ў праекце

Колы і Сяргей. Фота зроблена ў пачатку 2000-х гадоў у Бягомльскай школе-інтэрнаце. Пасля вяртання ў школу разбіліся: Колы быў накарэваны ў Багушэўскі дом інвалідаў, але трапіў у праект «Пінюкія», а Сяргей паехаў вучыцца ва Улму, дзе хутка быў асуджаны за крадзеж. Калі «Дом Пінюкія» закрылі, Колы адшукаў сястры і паехаў да яе. Але жыццё там не складалася, ён вярнуўся ў Бягомль, пасяліўся ў доме, купленым італьянцамі. Гэтым летам у складаную сітуацыю, звязаную з крадзежам, патрапіў і ён. А дзямі згарэў дом, у якім жыў ён і яшчэ тры чалавекі...

на добраахвотных пачатках і бязвыплатна. Пра што паведамлялі «Звяздзе» старшыня добраахвотніцкай асацыяцыі Гая Карлеці: «Ніводны італьянец не атрымоўваў ніколі грошай за ўдзел у праекце».

Нагадаем, што ўласныя грошы ў «Кавала б'янка» няма — размова ідзе пра сабраныя дабрачынныя сродкі і ахвяраванні. Акрамя таго, добраахвотніцкая асацыяцыя двойчы запрашала маладых удзельнікаў праекта ў Італію для культурнага абмену і ўдзелу ў тэатральных прадстаўленнях, кожны раз гэта каштавала каля 10 тысяч еўра. Нарэшце, «Кавала б'янка» з 2002 па 2006 год за свой кошт прымала ў Італію самых цяжкіх дзяцей з інтэрната, з якімі праводзіліся заняткі па творчым развіцці, самавыяўленні і рэабілітацыі. Гэта яшчэ каля 10 тысяч еўра на кожную паездку, наём спецыялістаў і выдаткі на спектаклі...

Я спытала ў дырэктар Докшыцкага тэрытарыяльнага цэнтру, ці гатовы быў раён частку выдаткаў па рамоне і перадачы «Дом Пінюкія» з адной структуры ў іншую ўзяць на сябе? На што Марыя Курдэка паціснула плычым:

— Праект жа патрэбны італьянцам, дык чаму мы павінны за яго плаціць? — Дзеці ж — нашы! — Ну не проста ж так «Кавала б'янка» ўсё гэта робіць! Нешта яна ад гэтага мае. Безумоўна, у некаторых з нашых чыноўні-

каў (якія, між іншым, па спецыфіцы сваёй справы абавязаны клапаціцца пра сацыяльна неабароненых людзей) у галовах не ўкладваецца, як магчыма бескарэспіва клапаціцца пра разумова абдымавае сірот з іншай краіны. Думаю, у гэтым хаваецца галоўная прычына прыпынення праекта — італьянцы нашых дзяцей любяць, а некаторыя з нашых — не. І апошнім ура гэта важна даведацца, каб дзяцей не разумеўся. Да іх гэта толькі галаўны болі. Куды працейшыя выпадкі са школы-інтэрната і адправіць туды, адкуль яны калісьці былі прывезеныя. Няма дзяцей — няма праблем.

— Былі б італьянцы альбо не, падлеткі былі б жылём забяспечаныя, — сказаў Аляксандр Ільясевіч. — Іншая справа, што яны атрымалі б жылё не ў Бягомлі, а там, адкуль прыехалі. Дык гэта і няправільна — пакацца ў Бягомлі ўсіх дзяцей, якія прыехалі ў школу-інтэрнат з усёй вобласці.

Гісторыя адраджэння

Падчас размовы з прадстаўнікамі мясцовай ўлады ў мяне ўзнікла ўражанне, што ў адміністрацыі раёна многія і сёння цямяна ўяўляюць які сутнасць задуманага і часткова рэалізаванага італьянцам праекта, так і тое, якія кароткія ў яго неабходна ўнесці, каб працягнуць і пашырыць выкарыстанне ўнікальнага і, безумоўна, карыснага і цікавага для Беларусі вопыту інтэграцыі ў грамадства маладых людзей з псіхадэфіцытнымі абсалютамі.

Выклікаў недавер былі куратар праекта, які цалкам задавальняў італьянцаў. Цяпер адміністрацыя сама вызначыла жанчын-валандэра, якая прыгледзе за насельніцтвам трох «маладзевых» дамоў у Бягомлі. Але як доўга і наколькі якасна гэтыя кантроль і дапамога будуць доўжыцца без стаўкі, заробку і прававога афармлення? Між тым, такі кантроль неабходны, з гэтым пагаджаюцца і Докшыцкі раённы аддзел адукацыі, і італьянцы.

Не вырашана пытанне і з аднаўленнем работ аддзялення адаптацыі і рэабілітацыі псыхоніка Бягомльскай дапаможнай школы-інтэрната. Прычым, колькі людзей мне расказвалі пра гэту сітуацыю, столькі прычыны, якія таму перашкаджаюць, называлася.

— Мы распрацавалі новы праект яшчэ два гады таму, як толькі паўстала пытанне аб перадачы яго ў нашу структуру, — тлумачыла «Звяздзе» намеснік начальніка ўпраўлення сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Віцебскага

Выхаванцы Бягомльскай дапаможнай школы-інтэрната ў Італіі, возера Бальсана, 2002 год. Гэта так званая 2-е аддзяленне, або самая «цяжкая» дзеці, якіх ніхто з Італіі, акрамя добраахвотніцкай асацыяцыі «Кавала б'янка», ніколі не запрашаў. Разам з імі і родная дачка старэйшай асацыяцыі Гаі Карлеці (дзючынка з паднятым дагары рукамі).

аблыванкам Галіна ДЗЕМЧАНКА. — Мы выдаткавалі вялікія грошы, каб разлічыць кошт рамонта, але італьянцы нечакана адмовіліся праект працягнуць (грошы, якія раён выдаткаваў на разлік кошту рамонта, «Кавала б'янка» вярнула — В.М.). Разам з тым, мы вельмі ў праекце зацікаўленыя. Гэта добрая і патрэбная справа.

На жаль, дырэктар Докшыцкага тэрытарыяльнага цэнтру паказаў журналісту новы праект адмовіліся, спаслаўшыся на тое, што гэта не канчатковы варыянт.

— Мы збіраемся стварыць аддзяленне, падобнае на аддзяленне дзённага знаходжання, якое ўжо існуе ў Докшычах, — тлумачыў Міхаіл Маркавец. — Праект у нас ужо знаходзіцца ў высокай стадыі падрыхтоўкі. Думаю, дастаткова будзе яшчэ адной сустрэчы, каб яго запустіць з дапамогай італьянскага боку. Нам, дарчы, жадаюць аказаць дапамогу і ірландцы. Яны таксама збіраюцца прыехаць.

— Размова ідзе пра аддзяленне толькі дзённага знаходжання? Або кругласутачнага? — Гэта пытанне пакуль канчаткова не вырашана. Для кругласутачнага знаходжання патрэбны дадатковы штат. Магчыма, для пачатку варта адкрыць аддзяленне з дзённым знаходжаннем. А там паглядзім.

— Калі ваш варыянт праекта мае на ўвазе дзённае знаходжанне маладых людзей у цэнтры адаптацыі, дык куды яны будуць вяртацца ноччу? — Будзем шукаць магчымасці знаходжання гэтых дзяцей кругласутачна...

Гэта размова адбылася ў верасні, а ў сярэдзіне кастрычніка італьянцы прыязджалі на чарговую сустрэчу з докшыцкімі ўладамі. Я прасіла запрасіць на перамовы з італьянцамі журналіста «Звязды», які спрабуе разабрацца ў сітуацыі. Намеснік старэйшай райвыканкама паабяцаў, але так і не запрасіў.

Гісторыя болю

— Цяжка сказаць, ці было разуменне сутнасці праекта з беларускага боку, — дыпламатычна адказала на пытанне «Звязды» Гая Карлеці. — Гэта таму, што часта, нават пры дапамозе перакладчыцы, цяжка далося ідэі, пра якія ніколі раней не гаварылася альбо не было сумагнага вопыту па іх рэалізацыі. Такім чынам, можа атрымацца так: нават калі абодва бакі муркоўшчы, што маюць на ўвазе адно і тое ж, у супраўднёсці адін бок надае большае значэнне адным аспектам праекта, а іншы — другім.

Летас асацыяцыя «Кавала б'янка» зняла фільм пра нашых дзяцей, які называецца «Фасфарылаза». Фасфарылаза — гэта фермент, які

паскарае ў чалавечым арганізме далучэнне пэўнай малекулы да групы рэчываў. Без гэтага далучэння (сваёго роду падрыхтоўкі) многія жыццёва важныя працэсы былі б немагчымыя. Мне ўдалося паглядзець гэты фільм, хоць інспектар па ахове дзяцінства Докшыцкага раёнага аддзела адукацыі Ганна Саўкоўіч не раіла. Маўляў, ён чарніць нашу краіну. Але фільм аказаўся не пра гэта.

Магчыма, без перакладу не ўсё ў ім становіцца зразумелым. Але галоўнае перакладу не патрабуе. А галоўнае ў фільме тое, што яго героі — усё без выключэння — асобы. Гэта выпускнікі Бягомльскай дапаможнай школы-інтэрната. Сімпацічныя, цікавыя, неардынарныя. На іх не проста прыемна глядзець — яны адраджаюцца з нечаканым бокам. Адраджаюцца адмыслова і нешта адраджаюць глядачу. Фільм — пра ўдзельнікаў праекта «Пінюкія». Гісторыя любові. Гісторыя пошуку. Гісторыя болю за маладых людзей, якія для некага на гэтай зямлі застаюцца застануцца дзецьмі.

Болю ў фільме — адначасова светлы, бо змешаны з радасцю і гонарам; і глыбокі, які раздзірае душу, пазбаўляе пакою. Такі болю бывае за тых, каго любіш, за каго баішся. За вельмі блізкіх тебе людзей. Не абавязкова родных. «Фасфарылаза» — час затрымкі, павольнага дзеяння, якое неабходна, каб знаходзіцца ў бяспэцы, — напісаў у сваёй рэцэнзіі да фільма рэжысёр Джавані Сансон. — «Фасфарылаза» — час, які неабходны любові чалавечку... для вяртання да сябе, для перажывання ўласнага жыцця. Без эканамічнай абавязкаў працаваць ЗАРАЗ і любой цаной!...

«Вынікі, якія дасягнуў праект «Дом Пінюкія» — вялізныя, — лічыць Гая Карлеці. — Каб упэўніцца ў гэтым, дастаткова параўнаць лёс удзельнікаў праекта з лёсам тых, хто выйшаў з інтэрната і аказаўся сам-насам з рэальным жыццём. Мы ведаем, што толькі частку адказнасці за гэта можна ўскласці на мясцовую адміністрацыю, бо зусім не проста (нават у Італіі) працаваць з гэтымі хлопцамі і дзяўчынкамі. Але сёння вельмі важна прыйсці сумесна з адміністрацыяй раёна да супраўднёсства, а не да супраўднёсця. Добраахвотніцкая асацыяцыя «Кавала б'янка» хацела пранававаць уласны аналітычны вопыт, але мы ніколі не дазволілі б сабе меркаваць аб працы, якую выканалі беларуская адміністрацыя. Разам з тым, з абмену вопытам паміж нашымі народамі моцна нарадзіцца цудоўная ідэя для агульнага дабра».

Італьянцы жадаюць супраўднёсціцца з адміністрацыяй Докшыцкага раёна і далей, дзеля нашых дзяцей. А мы?

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

КВАТЭРУ ЗА ІНТЫМ...

...Як я здавала

«Здаваць кватэры за інтым у Беларусі? У нас такога не бывае», — думала я. Яшчэ летам у Бягомлі мне трапілася аб'ява такога кшталту. Аднак я і падумачу не магла, што попыт на іх такі высокі...

Чацвер 18 лістапада. Палова на дванаццатую. Я кідаю на адзін з сайтаў аб'яву «Здам пакой за інтым. Насця» і нумар тэлефона. Пятніца. Восем гадзін раніцы. Настойліва спрабую выключыць тэлефон, які жужжае. Ён не здаецца. — Але? — сонна пытаюся я. — Гэта Саша. Я па аб'яве. — Якой? — не магу даўмецца я. — Ну, наконт кватэры за інтым, — не бянтэжыцца ён. — Я гатовы пранававаць табе інтым і без кватэры. — Пазваніце мне пазней, — толькі змагла выціснуць з сябе я. Але гэта быў толькі пачатак.

Не паспела я паснедаць, як старэйшы «Пінюкія» зацінкаў ізноў. — Добры дзень, вы пакой яшчэ здаеце? — спыталі на тым канцы. — Так. — А хто там будзе жыць, акрамя мяне? — Я. А вы самі аджываеце? — Я мянчана. Жыву ў Зялёным лузе. — Дык навошта вам кватэра? — здзіўляюся я. — Я з бацькамі жыю. Хоцання асобна... «Ага, асобна, але на халупе дзючыну і кватэру», — раздражэна думваю я. — Ітакія ўмовы вас цалкам задавальняюць? — пытаюся ўсюльх. — Ну, так. Па дарозе ў рэдакцыю тэлефон не змаўкаў. 36-гадовы Антон расказваў пра сваю дачку і жонку, з якой стала цяжка жыць. Я аказалася, кватэра яму не была патрэбна. — Ты мне патрэбна, — рэзюмаваў хлопцек. Потым 19-гадовы юнак даслаў чатыры эсэмсі кшталту: «А што, рэальна, за інтым?», «Колькі вам год?», «А што вы робіце сёння вечарам?».

На працы, адкрыўшы электронную скрыню, я знайшла тры лісты з прасьбымі кшталту: «Прытанне, Насця! Планую паездку ў Мінск на 1-2 дні... Магчыма, з сябрам. Я быў бы не супраць зняць пакой за інтым». Ці «Добры дзень! Насця, вы здаеце пакой за інтым? І колькі гэта будзе каштаваць?». Або «Дашлі сваё фота».

Агулам за пятніцу на маім мабільным «засвацілася» 10 нумароў, а на электроннай скрыні «вісела» чатыры лісты. І гэта пры тым, што аб'ява ў давала толькі на адзін сайт. Адчуванне алена, на якога накінуліся згалада льяя ваўкі.

«Я першы раз збіраюся здрадзіць жонцы»

Каля ЦУМа Дзяніс прыпаркаваўся на серабрыстай «Аўды». З салона выйшаў хлопцек росту з мяне (каля 172 см). Апануты ў чорную куртку, сінія джынсы, такі ж світар, ён усміхнуўся. І тут жа паказаліся ямчакма на шчоках і зморшчынкі ў кутках вачэй.

— Вось і я. Дзяніс. Можна, прысядзеце ў машыну? — І мужчына гасцінна памкнуўся адчыніць мне дзверы. — Давайце на нейтральнай тэрыторыі, — астудзіла яго я.

— А кватэру такім чынам здымаці калі-небудзь? — Не, ні разу... Я ўвогуле жонцы ніколі не здраджваў. Гэта першы раз. — «Кватэра за інтым? Чаму б і не?» 26-гадовы Ігар выглядаў значна старэйшым за свой узраст. Спартаўныя штаны і красоўкі, а таксама скураная куртка паверх світара выдалілі ў ім простага рабочага. Я крыху памылілася: ён аказаўся ахоўнікам.

— Родам я з Нясвіжа. Жыву ў Мінску, таму досыць складана і працаваць, і здымаць кватэру. Гэта каля 200 баксаў. Дарагавата для мяне. Сам я працую суткі праз двое. Не палю, не п'ю, — расказаў Ігар. «Ну, тут хочь нейкая спроба апраўдаць гандаль сваім целам, але усё роўна не пераконвае», — падумала я.

— А вас не бянтэжыць, што вы будзеце здымаць кватэру ў дзючыны? — Не. Я абсалютна нармальна стаўлюся да гэтага. Што тут такога? — Значыць вас такі варыянт цалкам задавальняе? — Безумоўна. А чаму вы пытаецеся? — Я патлумачыла, што для мяне важна ўсеядж матывы і г.д. Маўляў, хапае ўсёяк вычварэцца. Мы сшыліся на тым, што я падушмаю і перазваню.

Будуаіні Антон матываваў сваё жаданне тым, што з Дзяржынска да Мінска дабрацца складана, а ў яго «пастаянныя запары з жылём». — Мне сорак год. Рост 190 см, вага 103 кг. Вось такі габарытны я дзядзька, — расказаў Антон. — Я не жанаты. Працую на будоўлі. А якая ў вас кватэра? — І з жонкай усё ў вас добра? — Так, — чырваночы, адказаў ён. — А чаму тады вырашылі патэлефанаваць? — спытала я. — Ну, вась яшчэ нейка на сайт і вырашыў: а чаму б і не! — сарамліва працягвае Дзяніс. — Мне вав голас спадабаўся. А зараз і вы таксама мне спадабаліся.

— Значыць вам кватэра не патрэбна? — Не, ну я магу заязджаць, прыглядваць, калі што. Але ў мяне ў самага жыць дзе ёсць. — Добрая. У цэнтры. На Берасцянскай, — маю я. — Там стары дом (не «хрушчоўка»), высокія столі і вялікія пакоі.

...Як я здымала

Сярод іншых было некалькі тэлефанаванняў з прапановамі зняць кватэру за інтым мне. Падыграўшы аднаму, я пагадзілася ўбачыцца, каб ацаніць два бакі медаля.

— А вы ў мяне ёсць сябра, і калі мы разам з ім будзем вам кватэру здымаць? Вам жа ў цэнтры патрэбна? На Карла Маркса пойдзе? — тараторыць за два дні да сустрэчы ў трубку Дзімтрый. — Я, вы ведаеце, чалавек сур'ёзны. Маю і сям'ю, і сьня. А вы студэнтка? — Так, — пагаджаюся я. — А дзе вучыцеся? — На гістарыю БДУ. Пяты курс. — А-а-а... Выпуклыя, значыць. І на колькі вам патрэбна кватэра? — Да канца навуцальнага года. — Добра. Я дамаўляюся са сваім сябрам наконт кватэры. Ведаеце, ён вышэйшую адукацыю мае. Інстытут фізкультуры скончыў.

«Ты ж прыстойная дзючына? Захворвання ў цябе няма?»

Літаральна вечарам таго ж дня Дзімтрый патэлефанаваў ізноў. — Насця, я тут думаю, што сябра будзе здымаць нам кватэру. Я яшчэ хацелу спытаць. Вы ж там прастытуцыяй не займаецеся? Ты ж нармальна прыстойная дзючына? Не п'еш і не паліш, я спадзяюся... Так і хацелася сказаць: «Ага, бліні! Толькі з мужыккамі рознымі за кватэру сплю!».

Але наступнае пытанне дабіла канчаткова.

А што ў іх?

Арэнда жылля за інтым родам з Парыжа

Ідэя здаваць кватэры не за грошы нарадзілася ў Парыж літаральна 5-6 год таму. Жылёвыя крызіс і неверагодна высокі кошт на кватэры сталі прычынай контрэ сервісу (так французцы сталі называць арэнду кватэр за паслугі). Сярэдні кошт квадратнага метра ў Парыжы — 7300 еўра (сярэдні заробак французца-прыватніка — каля 2600 еўра). Кошт на другасным рынку жытлі адпаведны. І бедныя людзі шукаюць усемагчымыя спробы знайсці дах над галавой.

Па звестках французскай газеты Liberation, аб'явы кшталту: «Здам кватэру за сэкс два разы на тыдзень» з'яўляюцца пераважна ў Францыі, дарчы, выйшла кніжка Лаўры Д. «Маё дарогае навучанне», дзе 19-гадовы студэнтка расказвае, што вымушана была прадаваць сваё цела для аплаты арэнды. Дзючына сведчыла, што плата за кватэру складала 70 працэнтаў яго бюджэту.

Сэкс за кватэру легальны ў фіналі

У Фінляндыі контрэ сервісу стаў цалкам легальным, піша Ріанг. Мясцовыя паліцэйскія кажучы, што калі такія дарчыя заключваюцца без пагроз і прымушэння, то ніякіх парушэнняў няма. Адзіная ўмова, якую выстаўляюць фінскія ўлады, — двое павінны быць паўналетнімі, а дамова — адпаведна заканадаўству. І усё ж паліцэйскія прасяць жанчын паведамляць пра свае рашэнні, каб пазбегнуць злачыстваў. Дарчы, прастытуцыя ў Фінляндыі дазволена, але забаронены сутэ-нэсты і публічныя гандаль сэкс-паслугамі.

У Маскве контрэ сервісу набірае абароты

У Маскве бясплатнаму жыллю прывесчаны спецыяльны сайт http://www.sdandrom.org.ru. Тут, праўда, перавага ўсё ж тых, хто прапаноўвае за прахвяраванне канкрэтную дапамогу па гаспадарцы. Аднак колькасць інтымных аб'яў пастаянна павялічваецца.

Выпрабавана на сабе

Вучыўся добра... Па філасофіі ў мяне заўжды адны пількі былі. Ды і літаратуру любіў. Чытаў шмат. Вось мне вельмі Дастаўеў падабаецца... Памятаеш «Слэчыства і пакарэнне»? І Сенеку Мармеладаву?

«Ён што, паралель праводзіць? Можна, мараль будзе здымаць і настайляць на шлях ісціны?» — з такімі думкамі я паглядзела на свайго суразмоўца. Хацелася паслухаць яго аргументы. Аднак Дзімтрый так глыбока, напэўна, не задумваўся. — Памятаеш, там пра паніцце справядлівасці? Дык вось, у «Значыстве і пакарэнні» Раскольнікаў забіў трох, пакаўся, і яму даў ішцэ год... А ў «Братах Карамазавых» Дзімтрый не сам забіў бацьку, а яго асудзілі на 20 год катаргі... Дык дзе паніцце справядлівасці? Мы праходзім рынак, накіроўваемся да ўнівермага «Суседзі».

— А вы часта так кватэру здымаеце для студэнтка? — гляджу ў вочы Дзімтрый. — Ну, не так часта. У мяне досвед маленькі. Адзін раз была ў мяне дзючына, але тое даўно было. А зараз мы з сябрамі вырашылі: чаму б і не. Я залез на сайт, убачыў тваю аб'яву і адразу патэлефанаваў сябру, маўляў, ёсць такая тата... — апуськае вочы ён.

«Звяжамся яшчэ з якімі малалеткамі»

Падцягнуты мужчына з тонкімі рысамі твару ў чырвонай куртцы і з салатавым пакецікам у руках падышоў з-за рога будынку «Макдональдса», што ля станцыі метро «Пушкінская». — Вы Насця? — усміхнуўся і сталі бачныя залатыя зубы. Я аглядзела яго. Падыгнуты, з шоранню ў валасах і тонкімі рысамі твару, у скурным абутку і цёмным світары. Тонкія рысы твару, серабрыстыя валасы... З выгляду — досыць інтэлігентны мужчына. Вось ідэя такі па вуліцы і ніколі нават і думка не закрэдзёцца...

— Давайце прайдземся, мне яшчэ шнур тут купіць патрэбна. Баньчы, каб пагрыз... А як гістфак? Ужо фішн? — паюнакч гарзліва запытаўся ён.

Мы крочам да Ракаўскага кірмашу. Дзімтрый стараецца быць інтэлігентным і развясняю. Аднак яго шорнакчана хада пастаянна перабывае ўсю галантанасць. — А мяне сябра папрасіў усё ж сустрацца. А то, маўляў, звяжамся з якімі малалеткамі. — А што, я на малалетку падобная? — Ну, ведаеце, у мяне сьня 17 год. А высокі... На працы ўсе пытаюцца, маўляў, на якім ён курсе. Зараз вучыцца ў тэхналагічным каледжы. І таксама думае на гістфак паступаць... Але я бачу, што ты нармальна дзючына. Я ж у людзях разбіраюся. Псіхалогію вучыўся. Праўда, вайсковыга калектыву. Але думаю, што яна падобная да звычайнай.

Сенецка Мармеладава і пількэра па філасофіі

— А чым вы займаецеся? — для ветлівасці пытаюся я. — Ну, ведаеце, у мяне сьня 17 год. А высокі... На працы ўсе пытаюцца, маўляў, на якім ён курсе. Зараз вучыцца ў тэхналагічным каледжы. І таксама думае на гістфак паступаць... Але я бачу, што ты нармальна дзючына. Я ж у людзях разбіраюся. Псіхалогію вучыўся. Праўда, вайсковыга калектыву. Але думаю, што яна падобная да звычайнай.

Сенецка Мармеладава і пількэра па філасофіі

— А чым вы займаецеся? — для ветлівасці пытаюся я. — Ну, ведаеце, у мяне сьня 17 год. А высокі... На працы ўсе пытаюцца, маўляў, на якім ён курсе. Зараз вучыцца ў тэхналагічным каледжы. І таксама думае на гістфак паступаць... Але я бачу, што ты нармальна дзючына. Я ж у людзях разбіраюся. Псіхалогію вучыўся. Праўда, вайсковыга калектыву. Але думаю, што яна падобная да звычайнай.

Вучыўся добра... Па філасофіі ў мяне заўжды адны пількі былі. Ды і літарату

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

«ДРЭННАЙ ЯКАСЦІ І ПАД ЗЯМЛЁЙ...»

Коратка нагадаем пра асаблівасці гэтых труб і асаблівасці пракладвання цэплатрас — на ранейшай і ўжо новай, цыперанай тэхналогіі. Цяпер гэтыя трубы для цэплатрас спачатку праходзяць на спецыялізаваных вытворчасцях спецыяльную апрацоўку: у прыватнасці, сталёная труба устаўляецца ў поліэтыленавую, і яны наглуха скопліваюцца паміж сабой ўсплывеным поліурэтанам. А ўжо сканструаваная такім чынам новая труба мае многа ніжэйшую цэплатраводнасць (а значыць і намога меншыя страты цяпла), яна да таго ж не патрабуе пры пракладванні цэплатрас абудавання спецыяльных, гравастых і надзвычай затратных, жалезабетонных каналаў (кладзецца прама ў зямлю). Пра тэрмін службы такой трубы — ужо сказана.

Такім чынам, яшчэ раз нагадаем, СП «Бел-Ізаліт» 15 гадоў таму першым у краіне наладзіла выпуск папярэдне ізаляваных (так іх называюць) труб і выступіла ў якасці ініцыятара новай, прагрэсіўнай тэхналогіі. Як адчувае сябе прадпрыемства цяпер? Варта ўжо адразу прызнаць: нялёгка. З таго часу на рынку краіны з'явілася маса канкурэнтаў, прычым не толькі тыя, хто працуе ўнутры рэспублікі, але і канкурэнты з Расіі, Украіны, а гэтыя, замежныя, канкурэнты маюць у сабе намога таннейшы метал, значыць — і таннейшыя сталёвыя трубы. Словам, манополія «Бел-Ізаліт» скончылася. Тым не меней, як зазначаюць тут, прадпрыемства мае сваю нішу на рынку, мае сваіх заказчыкаў, прычым многія з гэтых заказчыкаў з'яўляюцца пастаяннымі партнёрамі. Сярод іх жа — такія буйныя і добра вядомыя арганізацыі, як «Мінскэнерга», «Віцебскэнерга», «Гроднаэнерга», «Метрабуд», «Траст № 15 «Спецбуд» і іншыя (дарэчы, на «Бел-Ізаліце» па заказе прадпрыемства вялікай энергетыкі тут жа асвоілі выпуск труб вялікага дыяметра). І гэта пастаянства, безумоўна, у першую

КВАТЭРУ ЗА ІНТЫМ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».) — Давай так, мы даходзім да метро і ты вырашаеш: пагаджаешся ці не. Тады я патэлефаную свайму сябру і скажу, што тут найўзручнейшы ёсць. Калі не, дык навошта гэта? — рэзка (куды падзелася галантасца) кажа Дзмітрый. — Мы сур'ёзныя людзі. Навошта нам такая сітуацыя? Да метро пара крокаў... — А па аб'ёме тэлефанавалі яшчэ? — сумна пытаецца Дзмітрый. — Так, — адказваю я. — Ну, ясна. Ты пакуль выбіраеш, — уздыхае ён. — Напоўна, я пайду ў метро, — паварочваю направа я. — Ну, тваё права. Удачы табе. Хай з іншымі пашчасціць, — кажа Дзмітрый. — А мы ўсё роўна кагосьці знойдзем, таму што і грошы ёсць, і жаданне!

Пастфактум Конкурс — 45 чалавек на месца 3 19 па 23 лістапада аб'яву прагледзела 212 чалавек. Напісалі ці патэлефанавалі 45. НАКОЛЬЦІ ЗА ІНТЫМ? — Складу злучэнства ў змесце такіх аб'яў няма. Тут можна ацэньваць з пункту гледжання маральна-этычных нормаў, — адказалі ў прэс-службе ГУОС Мінгарвыканкама. — Наконт таго, прастытуцыя гэта ці не... Згодна з законам, прастытуцыя — гэта прапанова інтымных паслуг за канкрэтную суму. Прычым, каб даказаць гэты факт, патрэбна ўбачыць момант перадачы грошай.

15 ГАДОЎ ТАМУ, восенню, у дачыненні да работнікаў жыллёва-камунальнай гаспадаркі адбылася, па сутнасці, змяняльная падзея: спецыялісты гэтай гаспадаркі разам з нямецкімі спецыялістамі паклалі ў зямлю, у цэплатрасу (у Мінску, па вуліцы Адзіцова) «вечную» трубу. Каб ацаніць важнасць гэтай падзеі, нагадаем: менавіта падземная труба цэплавых сетак і сетак гарачага водазабеспячэння дастаўляе камунальнікам найбольш галаўны боль — апошнія толькі і ведаюць, што раскопваюць ды закопваюць свае падземныя трасы. Зразумела, чаму: трубы маюць уласцівы іржавец і, адпаведна, праз пэўны час выходзіць са строю, фантанаваць пад зямлёй. І надыходзіць гэты час звычайна праз 10—15 гадоў, словам — вельмі хутка. Ну, а колькі служыць «вечная» труба? Да 30 гадоў і болей. Вось гэта і стала адным з найбольш галоўных аргументаў, каб камунальнікі звярнуліся да адпаведнай, новай, тэхналогіі. Адным словам, у іх сёлета — свайго роду невялікі юбілей. Ужо недзе праз месяц дакладна такі ж юбілей могуць адзначаць і працаўнікі сумеснага беларуска-нямецкага прадпрыемства «Бел-Ізаліт». У студзені наступнага года споўніцца 15 гадоў з дня яго заснавання, а яно, па сутнасці, і з'явілася правадніком новай тэхналогіі, першым на рынку краіны наладзіла выпуск тых жа «вечных» труб.

Увогуле, якія вырабаў, вытворчай акуртанасці ў рабоце на «Бел-Ізаліце» ўжо з самага пачатку ўдзялялі павышаную ўвагу (і можна меркаваць, пэўным чынам прыклалі да гэтага руку нямецкай заснавальніцы прадпрыемства) — гэтай жа павышанай застаецца

КВАТЭРУ ЗА ІНТЫМ...

У пераважнай большасці мужчыны і адна жанчына. Такого конкурсу я не бачыла ні на адну пасадку. Прычым рэальная патрэба здаймаць кватэру была ў 17-ці. І ўсё роўна, матуль «дарагізна кватэру ў сталіцы» не быў самым галоўным. Расшуча і беспаваротна пра высокую ціны на сталічныя кватэры завілі толькі двое. Калі паспрабаваць скласці агуплыны партрэт тэлефанавальшых, то гэта будзе мужчына каля 28-30 год. З сярэднім прыбыткам. Ён жанаты, нават з дзецьмі. Хоча зняць кватэру ў дзюжыны для не абавязваючых атоснаўка з ёй жа. Асноўны матуль — з «жонкай стала сумна», «хочацца разнастайнасці» і г.д.

Ад Аўтаркі Пасля першых двух дзён званкоў і сустрэч мне стала непамысна. Эсэмаксі з пачаткам кітапту «коік», «сонейка» і г.д. сталі раздзярацца. І здзівіла, што вядомага мужчыну не збянтэжыла і не прынізіла тое, што яго фактычна наймаюць для аказання сэксуальных паслуг. Бачыць у ім прастытутку мужчынскага полу. Прызначна шчыра, стойкую прышчэпку ад пошасці я атрымаў. Аднак быў сярэд гэтага ўсяго і пазіўны момант. Дзяніс, які ўпершыню хацеў здраціць жонцы, зранку патэлефанавалі наконт сустрэчы. І калі я сказала, што не бачу сэнсу сустрэчкі, ён задумліва сказаў: — Напоўна, не лёс. Напоўна, не патрэбна мне здраджваць сваёй жонцы. — Дакладна, не лёс. Я на 100 працэнтаў ведаю, — адказала я.

дрэннай якасці і пад зямлёй не схавашае», — падрэспліваюць на прадпрыемстве. Аважыякова варта тут жа дадаць: на прадпрыемстве дзейнічае сістэма менеджменту якасці ІСО 9001, пры гэтым «Бел-Ізаліт» давераны ўнутрына заснавальніцы прадпрыемства) — гэтай жа павышанай застаецца

КВАТЭРУ ЗА ІНТЫМ...

Андрэй МЯЦЕЛЬСкі, псіхатэрапеўт: «У БЕЛАРУСІ З'ЯВІЛАСЯ МУЖЧЫНСКАЯ ПРАСТЫТУЦЫЯ» Што тычыцца сітуацыі «я здаю кватэру, а за гэта атрымаю паслугі інтымнага характару», існуюць некаторыя гендарныя адрозненні. Іншымі словамі, варыянты здачы кватэры за інтым жанчынай і мужчынам будуць розныя. У мужчынскай псіхалогіі (я маю на ўвазе цяпер не ўсіх мужчын, але, на жаль, мабільны, большасць) знайсці прыгоды ў пашларка, завесці адносіны на інтымнай глебе — і толькі на ёй — вельмі прывабна. Прычымна гэтаму, мабільны, мужчынскі інфанталізм. Будова адносіны сумленна і адкрыта азначае для іх пэўны ўзровень адказнасці. На які — на жаль! — яны не здольныя.

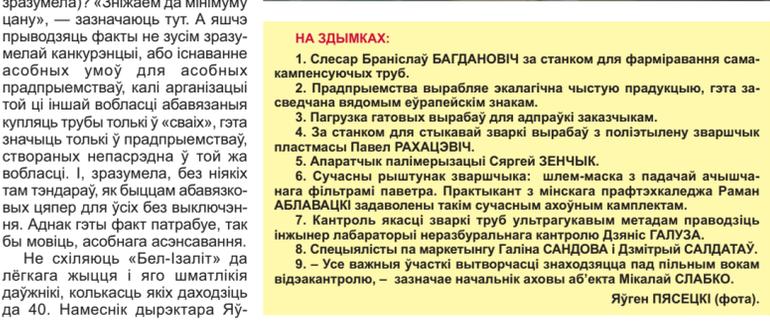
Каментар псіхалага Капі з тых ці іншых прычын у дзюжыны ўзаемаадносіны не складаюцца, яна можа прыняць рашэнне або дасягнуць усёга самай (як вынік — бізнес-лэдзі), або знайсці сабе фундамента (па прычыне «з грашмы працей быць у бяспецы»). Так што калі б вы, Настася, былі мужчынам, на вашу аб'яву зраагавала б менавіта апошняя катэгорыя дзюжына. Наконт мужчын, якія няправільна зразумелі вашу прапанову. Звычайна гэтыя мужчыны здаймаць кватэру дзюжыне за інтым псіхалагічна пакутуюць ад дзюжына асоўных проблем. Па-першае, гэта зноў-такі непрыяцель адказнасці. Не тое што за чужое жыццё (бо пра сем'і яны не думаюць у той час, калі вырашаюцца паспрабаваць групуваць сакс), але і за сваё. Бо толькі адны, заўважце, хутэй за усё неуроты, пацікавіўся адсутнасцю/наяўнасцю ў вас верынерных захворванняў, па-другое, упэўнены ў сабе мужчына ніколі, нават калі не атрымаўся, сціліць да сваіх фантазіяў жонку, не стане плаціць за сакс. Няхай гэта будзе грошы ці кватэра. Высокая наконт комплекса непаўнаважнасці напрошваецца нежэ сама сабой. Усё апісанае ў вашым артыкуле прымушае засумнаваць. Насамрэч прычын і караняў таго, што многія сёння гатовыя плаціць (іноў-такі не ваяна, якім чынам) за адносіны (раманычныя, сэксуальныя) — у адсутнасці адвагі і упэўненасці ў сабе як у асобі, здольнай зацікавіць сабой, а не матэрыяльнымі выгадамі. Вось «нарэчыце» ў Беларусі, як даўно ўжо ў «бласлаўнай Еўропе», з'явілася мужчынская прастытуцыя. Пакуль яшчэ няўпэўненая ў сабе, уцеаная, сціпная. Ада хутка па абочынах магістральнаў разам з «дзюжынкамі» — плечавымі» будучы стаяць «мужычкі — плечавыя».

Папярэдне ізаляваныя трубы ад «Бел-Ізаліт»: НАДЗЕЙНАСЦЬ І ЭФЕКТЫЎНАСЦЬ
■ разліковы тэрмін службы — 30 і больш гадоў;
■ страты цяпла — 2—5 працэнтаў (у звычайных цэпласетках — да 40 працэнтаў);
■ на адным кіламетры папярэдне ізаляванай трубы за ацяпляльна сезон можна зберагчы цеплавой энергіі на 15 тысяч долараў;
■ узвядзенне трубаправодаў з папярэдне ізаляваных труб вытворчасці «Бел-Ізаліт» зніжае сумарныя выдаткі на разліковы тэрмін іх службы ў 6 разоў.

з Фізіка-тэхнічным інстытутам Акадэміі навук, распрацаваныя абсталяванне і тэхналогія вырабу самакампенсуючых трубаправодаў. Працей жа кажуць, на «Бел-Ізаліце» пачалі гнуць свае металічныя трубы, выпускаць іх хвалепадобнымі і ўжо потым запяньваць іх разам са знешняй поліэтыленавай трубай — абалонкай. Ідэя зразумелая: хвалі, што ўтвараюцца на металічнай трубе, і павіны браць на сябе ролю кампенсатараў. Гэта ідэя зарэгістравана як вынаходства, на яе аформлены адпаведны патэнт; аўтары вынаходства — адзін з прадстаўнікоў нямецкага заснавальніка і кіраўнік «Бел-Ізаліт» Святаслаў Абражэвіч. Нагадаем: даволі цесна на «Бел-Ізаліце», але знайшлі тут месца і для рэалізацыі гэтага цікавага праекта. Дарэчы, на прадпрыемстве збіраюцца ўвогуле адсыці ад прымянення сталёвых труб (а таксама ад шклопластыкавых труб, якія ідуць на гарачае водазабеспячэнне) і змяніць іх на полібутэнавыя (з новага віду сыравіны). Вольную партыю такіх труб нам паказалі. Як зазначалі тут, полібутэнавыя трубы — таннейшыя, пры гэтым яны вытрымліваюць больш высокія крытычныя параметры.

Ужо зазначалася: жывуче цяпер на «Бел-Ізаліце» ў цесным акружэнні канкурэнтаў. Як яшчэ змагаюцца на прадпрыемстве за месца для сваіх труб пад зямлёй (пра тое, што гэта ў першую чаргу робіцца з дапамогай якасці, — ужо зразумела)? «Зніжаем да мінімуму цану», — зазначаюць тут. А яшчэ прыводзяць факты не зусім зразумелай канкурэнцыі, або існаванне асобных умоў для асобных прадпрыемстваў, калі арганізацыі той ці іншай вобласці абавязаны купляць трубы толькі ў «сваіх», гэта значыць толькі ў прадпрыемстваў, створаных непасрэдна ў той жа вобласці. І, зразумела, без ніякіх там тэндараў, як былі абавязковыя цяпер для ўсіх без выключэння. Аднак гэты факт патрабуе, так бы мовіць, асобнага асасавання. Не сціпяюць «Бел-Ізаліт» да лёгкага жыцця і яго шматлікія даўжнікі, колькасць якіх дзюжыцца да 40. Намеснік дырэктара Яў-

КВАТЭРУ ЗА ІНТЫМ...

ген Максімовіч, які, паводле яго слоў, да 30 працэнтаў свайго працоўнага часу затрачвае на выбіванне даўгоў, назваў асобных з іх. Не будзе лішнім данесці адпаведны спіс да больш шырокай грамадскасці. Такім чынам, ужо два гады не плаціць Дзюжынаўская жыллёва-камунальная гаспадарка (на адпаведным рахунку — 10 мільёнаў рублёў), «Бабруйскгазбуд» (адзін год і 26 мільёнаў), віцебскае ААТ «473-е ўпраўленне начальніка работ» (два гады і 23 мільёны); магілёўскі «Рэмбудмантаж» (два гады і 34,5 мільёнаў), маладзчанскае ААТ «Будспадарожнік» (год і 11 мільёнаў), магілёўскае падраднае ўпраўленне спэцраб-от (3 гады і 2 мільёны); мінскае

НА ЗДЫМКАХ:
1. Слесар Браніслаў БАГДАНОВІЧ за станком для фарміравання самакампенсуючых труб.
2. Прадпрыемства выбірае экалагічна чыстую прадукцыю, гэта сведчае вядомым еўрапейскім знакам.
3. Пагрузка гатовых вырабаў для адпраўкі заказчыкам.
4. За станком для стывкавай зваркі вырабаў з поліэтыленаў зваршчык пластыка Павел РАХАЦЭВІЧ.
5. Апаратчык лімэрызацыі Сяргей ЗЕНЧЫК.
6. Сучасны рыштук зваршчыка: шым-маска з падачай ачышчанага фільтраванай паветра. Практыкант з мінскага прафтэхкаледжа Раман АБЛАВАЦКІ задзеланы такім сучасным ахоўным комплектам.
7. Кантроль якасці зваркі труб ультрагукавым метадам праводзіць інжынер лабараторыі неразбуральнага кантролю Дзюжынаўскага ГАЛУЗА.
8. Спецыяліст па маркетынгу Галіна САНДОВА і Дзюжынаўскага САЛДАТА.
9. — Усе важныя ўчасткі вытворчасці знаходзяцца пад пільным вокам відэакантролю, — зазначае начальнік аховы аб'екта Мікалай СЛАБКО.
Яўген ПЯСЕЦКІ (фота).

МІНЧАНІН ІЛЬЯ ЧЫЖОЎ

СКЛАЎ БЕЛАРУСКІ АЛФАВІТ З МІНСКІХ БУДЫНКАЎ!

У мінулым нумары мы змясцілі фотаздымкі аб'ектаў, дзе прачытваюцца літары ад А да Ж, а сёння заканчваем алфавіт.

З Будынак у раёне Нацыянальнай бібліятэкі

І Новы гандлёвы цэнтр на скрыжаванні каля ўніверсама «Рыга»

Й Дом па вуліцы Магілёўскай

К Скрыжаванне Карбышава-Цікоцкага

Л Вадаём у Шабанах

М Дом ля цырка

Н Школа па вуліцы Цікоцкага

О Плошча Перамогі

П Новыя дамы па вуліцы Пянерскай

Р Раён вуліцы Брэст-Літоўскай

С Дом на плошчы Бангалор

Т Скрыжаванне вуліцы І завулка Вясяніка ў раёне вадасховішча Дразды

У Рэстаран «Белая Вежа»

Ў Будынак каля аэрапорта «Мінск-1»

Ф Вельмі характэрны мост з «адгалінаваннем» на вуліцы Маскоўскай

Х Ракаўскае прадмесце

Ц Раён вуліцы Кальцова

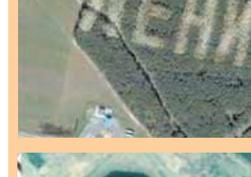
Ч Раён вуліцы Ясеніна

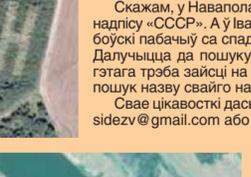
Ш Квартал па Сьвярдова-Кірава, будынак БДЭУ

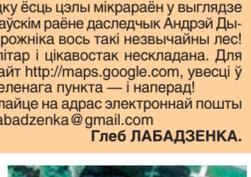
Ы Дамы па вуліцы Гамарніка

Я Раён вуліцы Корш-Сабліна

А Апостраф Раён «Усход» па праспекце Незалежнасці

Б Дамы насупраць Нацыянальнай бібліятэкі

В Раён вуліцы Корш-Сабліна

ІНТЭРАКТЫЎ!
А якія літары ці цікавыя выявы ёсць у вашым горадзе ці мястэчку?
Скажам, у Наваполацку ёсць цэлы мікрараён у выглядзе надліску «СССР». А ў Іванаўскім раёне даследчык Андрэй Дыбоўскі пабачыў са спадарожніка вось такі незвычайны лед! Далучыцца да пошуку літар і цікавостак нескладана. Для гэтага трэба зайсці на сайт <http://maps.google.com>, увесці ў пошук назву свайго населенага пункта — і наперад!
Савае цікавосткі дасылаце на адрас электроннай пошты sidezv@gmail.com або labadzenka@gmail.com.
Глеб ЛАБАДЗЕНКА.

Сёння			
Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.04	15.52	7.48
Віцебск	8.01	15.35	7.34
Магілёў	7.55	15.42	7.47
Гомель	7.44	15.87	8.03
Гродна	8.18	16.09	7.51
Брэст	8.11	16.17	8.06

Надвор'е на заўтра

Віцебск 75 мм р.в.с. -20...-18°C	Магілёў 75 мм р.в.с. -15...-13°C	Гомель 75 мм р.в.с. -18...-17°C
Гродна 75 мм р.в.с. -17...-15°C	Мінск 74 мм р.в.с. -18...-16°C	Брэст 74 мм р.в.с. -12...-10°C
Варшава -7...-5°C	Кіев -10...-8°C	Рыга -10...-8°C
Вільнюс -12...-10°C	Масква -17...-15°C	С.-Пецярбург -9...-7°C

Геамагнітныя узрушэнні

Абзначэнні:
 - няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 - невялікія геамагнітныя узрушэнні
 - слабая геамагнітная бура

1 снежня

1903 год — у Вільні адбыўся 1-ы з'езд Беларускай сацыялістычнай грамады — першай беларускай нацыянальнай палітычнай партыі. Ставіла разам з патрабаваннямі сацыялістычных пераўтварэнняў пытанне аб нацыянальна-культурнай аўтаноміі (пазней — уласнай дзяржаўнасці) для беларусаў. Ініцыятарамі стварэння партыі выступалі вядомыя дзеячы беларускага адрджэння Аляксандр Бурбіс, браты Луцкевічы, Алаіза Пашкевіч (Цётка) і іншыя.

1934 год — у Ленінградзе, у Смольным, па дарозе ў свой рабочы кабінет быў застрэлены Кіраў. Існуючы версіі прамога ці ўскоснага дачынення да гэтага Сталіна, але доказаў там няма. Тым не менш, лічыцца, што забойства кіраўніка ленінградскай партыйнай арганізацыі стала нагодай для раз'язвання ў краіне масавых палітычных рэпрэсій.

«Кожны дурань ведае, што да зорак не дастаць, але разумныя, не звяртаючы на гэта ўвагі, усё роўна спрабуюць».
Герберт Лоўрэнс Андэрсан, амерыканскі фізік.

Усміхнемся!

Прадад сабаку, ведае ўсе каманды. Можна з ходу назваць, хто выйграе ва ўругвайскім чэмпіянаце 1962 года.

Заняткі ў аўташколе. Выкладчык: — Такім чынам, для чаго ж служаць дарожныя знакі? Голас з аўдыторыі: — Для адбравання ў кіроўцаў грашовых знакаў.

Заняткі ў аўташколе. Выкладчык: — Ваш муж зноў заліў суседзя! — Ну, у гэтым няма нічога дзіўнага... — Так?! Тры паверхі ўгару персикавым сокам?!

Спачатку піва было проста напоем. Пасля таго, як піва акружылі гледачамі, з'явіўся тэатр. Затым піва акружылі пасажырамі — з'явіўся вакзал. Такім жа спосабам былі створаны лазня, пляж і г.д.

— Афіцэнт, нейкі ў вас біфіштэкс сыры! — Затое хлеб сухі!

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ У СНЕЖНІ

02.12, чацвер 10.10 — 16.44;	16.12, чацвер 13.40 — 20.50;
04.12, субота 14.15 — 20.00;	18.12, субота з 23.37 да канца дня;
06.12, панядзелак з 23.16	19.12, нядзеля да 5.37;
да канца дня;	21.12, аўторак 10.15 — 11.22;
07.12, аўторак да 1.16;	22.12, серада 14.00 да канца дня
09.12, чацвер 3.10 — 9.30;	23.12, чацвер 9.25 — 14.50;
11.12, субота 13.10 — 20.40;	25.12, субота 11.30 — 17.15
14.12, аўторак 2.35 — 9.14;	27.12, панядзелак 14.20 — 19.37.

Открытое акционерное общество «Витебский приборостроительный завод» извещает своих акционеров (представителей) о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится 16 декабря 2010 года в 14.00 по адресу: г. Витебск, ул. Гагарина, д. 4 (Клуб завода).

Повестка дня:
1. О внесении изменений в Устав Общества.

Регистрация участников собрания — с 13.00 до 13.45. Для регистрации акционером при себе иметь паспорт, представителем — доверенности.

УНП 300048171 **Наблюдательный совет.**

Дарагога, любімага сыночка, брата, дзядзку **Мікалая Сяргеевіча ЛЯУКОУСКАГА** вшчучым з 30-годдзем. Жадаем здароўя, дабрабыту і ўсіх зямных даброт.

З любоўю **мама, тата, брат з жонкай і плямнік Віталік.**

Любую матулю, бабুলю і прабабুলю **Марыю Васільеву** МІХАЙЛОУСКУ з в. Танашчына вшчучым з 75-гадовай юбілеем. Моцнага здароўя, даўгажыцця, далейшых поспехаў падпісчыцы газеты «Звязда» і ўсіх зямных даброт.

Дзеці, унукі, праўнукі.

Каб злавіць шчасце ў Год Труса, трэба ўмець бегаць

У адным з папярэдніх нумароў астралаг Уладзімір ВАСЮК расказаў нашым чытачам пра агульны характарыстыкі Года Труса (Ката). Сёння мы больш падрабязна пагаворым пра тэндэнцыі ў асабістым жыцці, якія атрымаюць развіццё ў 2011 годзе.

— Падзеі ў асабістым жыцці ў Год Ката будуць развівацца вельмі хутка і імкліва. Часу на роздум перад прыняццем адказных рашэнняў будзе мала. У неакаліцаваных асоб, якія яшчэ не абраліся шлюбам і пакулі што не збіраюцца туды, наступны год будзе напоўнены шматлікімі раманамі і процымай магчымасцю пабудоваў трывалых адносін. Увогуле, 2011 год — гэта год ВЯЛІКАГА І РАЗНАСТАЙНАГА ВЫБАРУ, год ВЯЛІКІХ МАГЧЫМАСЦЯЎ У АСАБІСТЫМ ЖЫЦЦІ. Для многіх свабодных мужчын і жанчын гэта будзе час ПРАБЛЕМЫ ВЫБАРУ, бо варыянтаў на любовным гарызонце з'явіцца багата.

Такім чынам, у асабістым жыцці сітуацыя будзе развівацца дынамічна і запатрабуе аператыўнага прыняцця рашэнняў, адкрыцця новай перспектывы.

Для таго, каб дынаміка ў справах сардэчных была станоўчай, а не адмоўнай, вельмі важна захоўваць пазітыўны настрой і быць шчырым з самім сабой, не выдаваць чужыя, навязаныя жаданні за свае (гэта самая вялікая небяспека на шляху да шчасця ў каханні ў Год Труса, якая можа «выліцца» ў адсутнасць паразумення з прадстаўнікамі процілегла полу і замаруджаннем усіх працэсаў на любовным фронце). Перад тым, як пачаць будаваць асабістыя адносіны, спачатку варта як след разабрацца ў сваіх памкненнях, дакладна ўсвядоміць, што канкрэтна вам неабходна для шчасця. І тады перамены да лепшага не прымусяць сябе доўга чакаць. Кожны ў Год Ката атрымае роўна столькі, колькі яму насамрэч патрэбна.

Яшчэ адна парада ад зор: паколькі і Кат, і Трус — жывёлы рухомыя, поспеху ў каханні лягчэй дасягнуць тыя, хто не стане пасіўна чакаць перамен. Каб злавіць шчасце, трэба ўмець бегаць.

Маладыя людзям, якія толькі пачынаюць спрабаваць наладзіць стасункі з процілеглым полам, астралаг раіць не бяжыць магчымых няўдач і працягваць актыўнасць. Як бы ў выніку ні склалася сітуацыя, раманы 2011 года пакінуць яскравы запамінальны след.

Тыя, хто ўжо знайшоў сваю пару і працягвае развіваць адносіны, павінны памятаць, што ў Год Труса маюць значэнне не словы, а справы. Ацэньвайце свайго мілага па яго ўчынках, а не па намерам і гучных заявах. Гармонія ў асабістым жыцці ў 2011 годзе даламожа дасягнуць адмова ад эгаізму і больш уважлівае стаўленне да патрэб і жаданняў партнёра. У Год Ката важны не толькі пачуцці, але надзейнасць, адказнасць. Каб правесці, чаго варта ваш абраннік, можна змяніць абстаноўку, з'ездзіць з ім за мяжу, ці хаця б часцей хадзіць у госці. Нязвыклія абставіны абавязкова праявіць сутнасць характараў чалавека.

2011-ы — спрыяльны год для абрання шлюбам, для завязвання сур'ёзных адносін. У Год Труса не трэба прапусціць шмат часу для таго, каб зраўнававаць — ваш гэта чалавек, ці не. ёсць перспектывы ў рамане, ці не.

У шлюб вельмі важнае значэнне будзе мець гатоўнасць кожнага з партнёраў узяць на сябе частку абавязкаў другога. Год запатрабуе ад мужоў і жанок пэўнага ахвяравання дзеля захавання гармоніі ў сям'і. Для некага гэта будзе час, для інша-

— грошы. Камусці дзевяціцца працягваюць больш пшчоты і клопату да сваіх блізкіх, а хтосьці будзе вымушаны адмовіцца ад дрэннай звычкі.

Лягчэй дасягнуць перамог на любовным фронце ў Год Ката атрымаюць у вогненным знаку задзярка — Авену, Ільвоу і Стральцоу. Больш складанасцю чакае Шалюу і Ракаў, бо яны схільныя доўга абдумваць усе свае крокі і могуць упусціць свае шчаслівыя шанцы. У астатніх знаках моцныя узрушэнні ў рамантычнай сферы зоры не прагназуюць.

Чаго не трэба рабіць у 2011 годзе, дык гэта ахвяраваць сваімі прынцыпамі на карысць перспектывы рамантычных прыгод, доўга вагання і марудзіць перад прыняццем рашэння.

Вайна палюў — ёсць шанец знайсці кансэнсус

У Год Труса прыгожы пол павінен настроіцца на актыўныя дзеянні, і самастойна, сваімі прыгожымі вытанчанымі рукамі каваць сваё жаночае шчасце. Толькі спачатку трэба разабрацца ў сабе, вызначыць свае станючыя якасці, палюбіць сябе — такую выключную, непаўторную — і потым рушыць заваўваць мужчынскія сэрцы.

Ідэальным іміджам для жанчын у 2011 годзе будзе прастата і даступнасць для ўспрымання. Вычварнасць і шматслойнасць у адзенні забараняецца! Мужчыны ў масе сваёй натуре немудрагелістыя, яны не вельмі разбіраюцца ў нюансах жаночых убораў. Не ускладняйце ім (і сабе) задачу разгледзець усё тое прывабае, чым вас адарыла прырода і бацькі. Залішне агаліца, вядома ж, не варта, але і перагружаць свой гардэроб аксесуарамі, стракатамі і тканінам і складаным фасонам не трэба.

Першая палова 2011 года — час прамалінейнасці, адпаведна ў адзенні лепш аддаць перавагу простым лініям, чыстым колерам, дакладным слізгатам, якія падкрэ-

ляць жаночыя формы, і пры гэтым пакінуць адчуванне цэласнасці вобраза. Ніякіх мужчынскіх касцюмаў і ўніску! Вы — жанчына, і адзенне павінна гэта падкрэсліваць (але гэта не значыць, што трэба апрагнацца як прадстаўніца старэйшай прафесіі, пачуццё густу ніхто не аднямай).

Паводзіны жанчын у Год Труса павінны адпавядаць іх адзенню. Прастата і зразумеласць павінны выйсці з загалова, бясконцыя намёкі і халодную адасобленасць. Вобраз «загадкавай феі» цяпер не ў модзе. Жанчыны павінны набрацца рашучасці і адкрыта працягваць свае жаданні і намеры адносна мужчын. Калі прагнеце лёгкага флірту без абавязку — дэманструйце гэты паводзіны і адзенне. Калі настроіліся на пошук спадарожніка жыцця, з якім можна будзе адначыць залатое вяселле, — манеры і вобраз павінны адпавядаць вашай ідэі.

У другой палове года дамінуюю роллю ў паспяхоым будаванні асабістага жыцця будзе іграць жаночая натуральнасць і ўменне ствараць вакол сябе атмасферу ўтульнасці і камфорту. Мужчыны палюць да вас, як пчолы на мёд.

Жанчынам, якія яшчэ не паспелі абрацца шлюбам, зоркі раіць перагледзець свае патрабаванні, якія прад'яўляюцца да патэнцыяльных жанохі, і выбраць з таго, што маецца ў наяўнасці. Хопіць ужо сядзець у дзеўках. А з мужчынскіх дам у 2011 годзе з'явіцца унікальны шанец сваймі настойлівым і этанакраваным намаганнямі змяніць у лепшы бок нават самыя складаныя адносіны з мужам.

Мужчынам у плане моды варта аддаць перавагу стыльнасці, акуратнасці і функцыянальнасці. Як і ў жаночым гардэробе, асабліва ца-

Галоўны рэдактар **У. НАРКЕВІЧ**. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: **І. БАРАНОВСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ** (намеснік галоўнага рэдактара), **Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРЮТАС** (намеснік галоўнага рэдактара), **С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА** (першы намеснік галоўнага рэдактара), **Л. СВДРЦЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСкі** (намеснік галоўнага рэдактара), **В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШУЧУЧАНКА**.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл.факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, скартатырыя — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.

<http://www.zviazda.by>;
ПРЫЁМНЫ ТЭЛ.ФАКС: 287 17 79, РЭКЛАМНЫ
e-mail: info@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вывадацтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 5848. Нумар падпісанні ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12